

HRVATSKI VOJNIK



Broj 11, Godina I. 10. prosinca 2004. www.hrvatski-vojnik.hr

CIJENA 7 KN

PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330 - 500X
9 7733 1000 003



€ 2,10•CAD 3,00•AUD 2,30•USA 2,00•CHF 1,50•SIT 430,00•SEK 17,00•NOK 10,00•DKK 5,50•GBP 1,30



Francuska fregata Courbet u prijateljskom posjetu Hrvatskoj

**Dokaz kvalitetnog odnosa
i doprinos vojnoj suradnji**



SARAJEVO

Milijarde eura za mir u BiH

Rezolucijom 1551. 9. srpnja ove godine zaključena je aktivnost NATO-a u Bosni i Hercegovini, točnije SFOR-a (Stabilization Force), a od prvih dana prosinca svu nadležnost za održavanje mira i provedbu Daytonskog sporazuma (što uključuje i uhićenje ratnih zločinaca) preuzeo je EUFOR (*European Union Force*), multinacionalna postrojba sastavljena od vojnika iz država članica Evropske unije.

U odnosu na prvu mirovnu postrojbu u BiH, a riječ je o IFOR-u (*Implementation Force*), EU vojska će biti brojnija unatoč činjenici da je u odnosu na vrijeđene ulaska IFOR-a u BiH mirovni proces u potpunosti zabilježio, a međuetnički problemi vrlo rijetko eskaliraju nasiljem, barem ne češće nego u bilo kojoj drugoj europskoj državi (tamo se takvo nasilje naziva kriminalom, a ne mržnjom među nacijama).



IFOR-ovih 6000 vojnika pristiglih još 1995. (godinu dana poslije ime misije je promijenjeno u SFOR - UN-ova rezolucija 1088) ovih dana zamjenjuje 7000 europskih vojnika koji će svoje zadaće provoditi pod zapovjedništvom Velike Britanije, tj. general bojnika Davida Leakeya čiji je stožer od 2. prosinca smješten u

kampu Butmir nedaleko od Sarajeva (operativno zapovjedništvo bit će u Monsu u Belgiji).

U odnosu na SFOR (najdulja NATO-ova misija u povijesti) koji je tijekom osam godina imao otprilike 500 000 vojnika iz 42 države, te proveo nekoliko velikih zaplijena oružja i 28 uhićenja ratnih zločinaca, EUFOR je "krenuo" sa 7000 vojnika iz 33 zemlje (misiju će popuniti 22 države članice EU, te vojnici iz 11 tzv. trećih zemalja: Albanije, Argentine, Bugarske, Čilea, Kanade, Maroka, Novog Zelanda, Norveške, Rumunjske, Švicarske i Turcije), ali će imati i težu zadaću (koju SFOR nije uspio odraditi): uhićenje Ratka Mladića i Radovana Karadžića. Ipak, NATO će u "lovu" na osumnjičenike za ratni zločin i dalje pomagati EU postrojbama, i to ne samo s moralnom i logističkom potporom, nego i mnogo konkretnije - obavještajnim podacima, čak i manjim postrojbama. Dodajmo tome da 150 NATO časnika ostaje u Sarajevu kao pomoć reformama obrambenog sustava BiH (pod označkom NATO HQ Sarajevo), te da u Tuzli, u skladu s bilateralnim sporazumom SAD-a i BiH, ostaje nekoliko stotina američkih vojnika.

Prve dvije mirovne aktivnosti EU je imala u Makedoniji i DR Kongu, a koliko je visoka cijena mira u BiH svjedoči procjena Berlina da će samo Njemačku slanje postrojbi u EUFOR koštati golemih 100 milijuna eura.

ANKARA

Domaća modernizacija fregata

Turska državna agencija za nabavu obrambenih sredstava objavila je da je potpisala ugovor za modernizaciju osam fregata klase Perry, inače kupljenih od SAD-a.

Ugovor, potpisani na deset godina i vrijedan 97,5 milijuna dolara odnosi se na borbene sustave fregata, a potpisnici koji će obaviti modernizaciju su državna tvrtka za vojni software Havelsan, te privatna softverska tvrtka Ayesas. Havelsan će obaviti i najveći dio posla, oko 70%. Činjenica "domaće" modernizacije je, prema izjavama potpisnika, jedinstvena. Očekuje se da će modernizacija prvog broda biti obavljena do svibnja 2007.



KIJEV

Ukrajinci napuštaju Irak?



Prema riječima ukrajinskog ministra obrane Aleksandra Kuzmuka, za povlačenje trupa iz Iraka, na koje se 3. prosinca odlučio parlament, nema dovoljno novčanih sredstava. Za po-

vratak 1600 vojnika stacioniranih u sjevernom Iraku potrebno je 11 milijuna dolara. Istaknuo je da je takva odluka parlamenta nevažeća i da konačna odluka mora biti donesena u suglasju s ostalim članicama koalicijских zemalja: "U tom slučaju i one bi sudjelovale u organizaciji povratak, a Ukrajina bi mogla računati na njihovu finansijsku i materijalnu pomoć."

Zabrinutost zbog odluke Ukrajine izrazila je i Varšava. Ukrainske trupe djeluju u iračkom području koje nadzire poljski kontingenat.

BERN

Švicarska zatvara vojna postrojenja

Švicarsko ministarstvo obrane objavilo je da do 2010. godine planira zatvoriti 25 vojnih postrojenja, uključujući i četiri zrakoplovne baze, jedno središte za novačenje, te pet vježbovnih poligona. Ministar obrane Samuel Schmid (na slici) i čelnik vojske Cristophe Keckelis najavili su 6. pro-



sincu da će do spomenutog razdoblja biti ukinuto 1800 radnih mesta u logističkom sektoru, a njih 400 već do kraja iduće godine.

Dokumenti o smanjenju uskoro će biti upućeni kantonima na koje će se mijere odnositi, a konačna odluka vlade bit će donesena do 2006.

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@moph.hr)Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vesna.pintaric@moph.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@moph.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@moph.hr)Urednici rubrika: Marija Alvir
(marija.alvir@moph.hr), Domagoj VlahovićNovinari: Leida Parlov, Milenka Pervan Stipić,
Josipa PericaFotografi: Tomislav Brandt, Davor Kirin,
Dubravko KovačGrafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@moph.hr)

Redaktor: Danica Pajic

Lektor: Lidija Bogišić

Korektor: Gordana Jelavić

Marketing i financije: Igor Vitanović
tel: 4568-699;
fax: 4551-852Tajnica redakcije: Jasmina Augustić
tel: 4568-041;
fax: 4551-852**Preplata:**Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb
(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci
30101-620-2500-3281060.Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje),
žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.
 **Tisak:**
AKD Agencija za komercijalnu
djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska
<http://www.hrvatski-vojnik.hr>
E-mail: hrvojnik@moph.hrU članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2004.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH**IZ SADRŽAJA****Francuska fregata
Courbet u prijateljskom
posjetu Hrvatskoj**

Francuska fregata Courbet boravila je ovih dana u višednevnom službenom i prijateljskom posjetu gradu Rijeci i Hrvatskoj ratnoj mornarici, a u riječku je luku uplovila u jutarnjim satima 29. studenoga

Strana 4**General Lucić u posjetu 4. kontingentu**

"Možete s razlogom biti ponosni s obzirom na izvrstan posao koji ovdje rade pripadnici hrvatskog kontingenta!", rekao je zapovjednik kabulske multinacionalne brigade, njemački brigadni general Walter Spindler generalu Josipu Luciću tijekom posjeta našeg vojnog izaslanstva Afganistanu i hrvatskom kontingentu u misiji ISAF

**Strana 10****Osma obljetnica
sportske satnije**

Cilj je formiranja satnije za obuku vojnika vrhunskih sportaša, čija je 8. obljetnica proslavljena ovoga tjedna, bio spojiti obvezu služenja vojnog roka s potrebotom kontinuiranog treninga i natjecanja sportaša

Strana 12**Talijanski jurišni helikopter AGUSTA A 129 MANGUSTA**

Agusta A 129 je jurišni helikopter konstruiran u Italiji. Isporučivan je lakom zrakoplovstvu talijanske kopnene vojske (ALE - Aviazione Leggera dell' Esercito), a inačica A 129 International je višenamjenska inačica namijenjena izvozu i proboru na međunarodno tržište

**Strana 22**

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

Francuska fregata Courbet u prijateljskom posjetu Hrvatskoj

Dokaz kvalitetnog odnosa i doprinos vojnoj suradnji

Marija ALVIR,
snimio Tomislav BRANDT

Francuska fregata Courbet boravila je ovih dana u višednevnom službenom i prijateljskom posjetu gradu Rijeci i Hrvatskoj ratnoj mornarici, a u riječku je luku uplovila u jutarnjim satima 29. studenoga. Toga se dana francusko vojno izaslanstvo predvođeno zapovjednikom broda kapetanom fregate Thierryjem Meillourom sastalo s predstavnicima HRM-a u zgradbi Zapovjedništva V. korpusa OSRH-a. U njegovoj pratišti bio je i francuski vojni izaslanik u Republici Hrvatskoj pukovnik Pierre Desjeux, a u ime hrvatske strane primili su ih kapetan bojnog broda Vinko Papak, zapovjednik Vojnopomorskog sektora sjever i zapovjednik V. korpusa brigadni general Josip Zvirotić. Na tom se sastanku, između ostalog, razgovaralo i o francuskoj pomoći pri razminiranju hrvatskog podmora.

Nakon toga je francusko izaslanstvo u zgradbi Primorsko-goranske županije primio župan Zlatko Komadina, a potom i riječki gradonačelnik Vojko Obersnel, koji je gostima u gradskom poglavarstvu zaželio dobrodošlicu u ime domaćina, grada Rijeke. Osim što su gos-

"Dolazak francuskog broda dokazuje važnost i kvalitetu odnosa između Francuske i Hrvatske te naših oružanih snaga i ratnih mornarica", zaključio je francuski veleposlanik te naveo nekoliko primjera međusobne vojne suradnje, kao što je škоловanje časnika i sudjelovanje u vojnim vježbama, dodajući kako je i ovaj događaj doprinos toj suradnji



tovali u navedenim institucijama, Francuzi su također primali goste te su, uz čelnike grada i županije, fregatu Courbet posjetili izaslanici Predsjednika Republike i ministra obrane general bojnik Krešimir Kašpar i državni tajnik Mate Raboteg, kao i brojni predstavnici medija.

"Nevidljivi brod" u jadranskim vodama

Prema prije dogovorenom planu u posjet Hrvatskoj trebala je doploviti francuska fregata La Fayette, no kako je dobila novu zadaću na međunarodnoj razini (poslana je hitno u Afriku), umjesto nje stigla je fregata istog tipa - Courbet, koja nosi ime francuskog admirala, zapovjednika istočnoazijске flote iz XIX. stoljeća.

Fregata Courbet duga je 125 i široka 15,4 metra, gaz joj je 6 metara, puna istisnina 3600 tona, a uz navedene taktičko-tehničke značajke valja spomenuti i vrhunsku opremu broda u kojoj je nekoliko radara i više vrsta naoružanja. Posadu broda čini 153 člana, od kojih je 14 časnika, među kojima i dvije žene, te dočasnici i ostali članovi posade, a matična luka im je u francuskom gradu Toulonu. Taj brod, kao i mnogi drugi iz sastava francuske ratne mornarice, često sudjeluje u raznim međunarodnim misijama, mirovnim te specijalnim ili humanitarnim, a u protekle dvije godine oko 40 posto vremena proveli su izvan baze, odnosno u nekoj od misija, od kojih je posljednja bila tijekom rujna i listopada ove godine u Sredozemnom moru. Između ostalog,

sudjeluju u akcijama sprječavanja trgovine oružjem i drogom te terorizma, a zahvaljujući diskretnom izgledu i specifičnoj formi teško se uočava čak i pomoću radara te ga stoga nazivaju i "nevidljivim". Osim toga, vrlo je tih pa ga i podmornice ne mogu lako primjetiti, a takvu prednost omogućuju mu brojne suvremenе naprave. Nasuprot tome, zahvaljujući također suvremenoj opremi, može detektirati i najtiši zvuk te sintetizirati više različitih podataka, a vrlo je sofisticirana i oprema za komunikaciju satelitom, vojnim ili civilnim. Courbet je prva "Stealth" fregata ikad napravljena - ima niski radarski i termalni te zvučni potpis (odnosno, teško je uočljiva), a porinuta je 12. ožujka 1994. godine.

Primjer francuskog umijeća na području pomorstva i naoružanja

Unutarnji je raspored prilagođen što lakšoj obrani, dijelovi su blindirani, a unutar broda postoje dvije identične strane, odnosno duplirani dijelovi, tako da u slučaju uništenja jedne strane druga može nastaviti s radom te i djelomično uništen brod može ostati u funkciji. Tako fregata Courbet ima dva računalna sustava i četiri dizelska motora, od kojih svaka elisa ima dva motora, a posjeduje i iznimno dobro razvijen sustav za upravljanje. Može neprekidno ploviti čak 50 dana (ili, kako kaže zapovjednik fregate, od Toulona do Australije bez zaustavljanja), maksimalan doplov je 7000 nautičkih milja pri konstantnoj brzini od 15 čvorova, a mogu-

ća je opskrba hranom i vodom te gorivom i streljivom usred mora. Valja istaknuti i visoku stabilnost broda čija ravna platforma može primiti helikopter težine do 10 tona, a u sastavu fregate je helikopter tipa Panther. Osim toga, u sklopu broda je i pomoćno plovilo koje služi za odlazak na trgovačke brodove podvragnute njihovoj kontroli, a od naoružanja valja spomenuti osam lansera raket EXOCET (brod-brod) i jedan osmerostruki lanser CROTALE (brod-zrak) te 100-milimetarski top. Najnovije čime se fregata Courbet može pohvaliti jest integrirani modularni oružani sustav, a u sklopu broda ostavljen je prostor i za dodatnu modernizaciju. Na brodu ima oko stotinu računala, razvijen je Intranet, a moguće je integrirati se i na vanjski sustav, francuski ili NATO-ov.

Sve to, pa i više od toga, saznali smo tijekom multimedijalne prezentacije organizirane za predstavnike medija, a kao pravi domaćini francuski su nam predstavnici omogućili i obilazak broda, ističući pritom kako kod njih nema mnogo tajni te da

su otvoreni za sva pitanja. Tom prigodom obratio nam se i francuski veleposlanik u Hrvatskoj Francosi Saint-Paul, izrazivši pritom zadovoljstvo dotadašnjom provedbom posjeta francuske fregate Courbet hrvatskim vodama Jadrana, te je ujedno istaknuo kako je upravo taj brod primjer francuskog umijeća na području pomorstva i naoružanja, dodavši i to da se ubraja među najbolje i najmoderne i brodove u svijetu. "Dolazak francuskog broda dokazuje važnost i kvalitetu odnosa između Francuske i Hrvatske te naših oružanih snaga i ratnih mornarica", zaključio je francuski veleposlanik te naveo nekoliko primjera međusobne vojne suradnje, kao što je školovanje časnika i sudjelovanje u vojnim vježbama, dodajući kako je i ovaj događaj doprinos toj suradnji. ■

Taktičko-tehničke značajke fregate Courbet

Dužina: 125 metara

Širina: 15,4 metra

Gaz broda: 6 metara

Puna istisnina:

3600 tona

Maksimalna brzina:

25 čvorova



kapetan fregate Thierry Meillour

zapovjednik fregate

Courbet

- *sudjelovanje u kriznim situacijama glavna je namjena fregate Courbet*
- *u sklopu operacije NATO-a tijekom rata na prostoru bivše Jugoslavije kontrolirao sam provođenje embarga nad Srbijom i Crnom Gorom*



"To je znak našeg prijateljstva prema tim zemljama, kao i naše volje za jačanjem suradnje francuske ratne mornarice s mornarcama tih zemalja", izjavio je zapovjednik fregate Courbet, koja je u sklopu ovog posjeta uz riječku obišla i crnogorsku luku Bar, te bosanskohercegovačku Neum, kao i luku Kopar u Sloveniji

Obilazak jugoistočne obale Jadrana u znak francuskog prijateljstva

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

Povodom boravka francuske fregate Courbet u prijateljskom posjetu Hrvatskoj razgovarali smo s njezinim zapovjednikom, kapetanom fregate Thierryjem Meillourom.

Prije svega, možete li reći koji je povod dolaska fregate Courbet u riječku luku?

Ovaj posjet je u sklopu obilaska nekoliko luka jugoistočne obale Jadranskoga mora, a osim riječke posjetili smo i barsku luku u Srbiji i Crnoj Gori te Neum u Bosni i Hercegovini, dok će posljednje odredište prije povratka u francusku bazu biti slovenska luka Kopar. To je znak našeg prijateljstva prema tim zemljama, kao i naše volje za jačanjem međusobne suradnje francuske ratne mornarice s mornarcama tih zemalja.

Koja je ključna namjena fregate Courbet?

To je brod francuske ratne mornarice specijaliziran za sudjelovanje u kriznim situacijama. Raspolaže s mnogo opreme, i to suvremene, koja mu omogućava uspješno obavljanje zadaća i namijenjene mu funkcije. S jedne strane je teško primjetan, a s druge, pak, ima velike mogućnosti uočavanja i kontroliranja, prije svega raznovrsne ilegalne trgovine. Nadzor pomorskog teritorija dobio je na važnosti nakon događaja u SAD-u 11. rujna 2001. Od tada se osobito pozorno prati ilegalna tr-

govina oružjem te eventualno premještanje terorista, kao i prodaja droge i financiranje terorista. Osim toga, nastoji se onemogućiti i ilegalna imigracija morem.

Koliko dugo ste zapovjednik te fregate i koja su Vaša dosadašnja iskustva na toj dužnosti koja biste željeli istaknuti?

Na ovu sam dužnost stupio početkom srpnja ove godine, no i u tom relativno kratkom razdoblju bilo je mnogo događaja i zadaća u kojima sam sudjelovao kao zapovjednik fregate Courbet. Između ostalog htio bih spomenuti obilježavanje obljetnice iskrcavanja u Provansi tijekom II. svj. rata u kojoj je sudjelovalo trideset ratnih brodova iz deset različitih zemalja. Bila mi je osobita čast sudjelovati u toj komemoraciji kao zapovjednik ratnog broda francuske mornarice i odati počast žrtvama iz raznih zemalja koje su pale za oslobođenje Francuske, kao i sresti se s bivšim vojnicima koji su prije šezdeset godina sudjelovali u tim borbama.

U Vašem životopisu стоји kako ste u vodama Jadrana boravili i tijekom rata na prostoru bivše Jugoslavije. Kakvo je bilo to iskustvo?

Bio sam na Jadranu prije deset godina, u sklopu NATO-ove operacije, a moja je zadaća bila nadzirati trgovinu u vodama Srbije i Crne Gore, koje su tada bile pod embargom. To se prije svega odnosilo na trgovinu

oružjem, a u toj misiji sudjelovao sam više tjedana.

Kako to doživljavate danas kada dolazite u prijateljski posjet, u miru, zemljama čije ste more nadzirali u ratu?

Za mene je to pokazatelj kako se lako mogu promijeniti prijašnji događaji i odnosi te krenuti s novom dinamikom, kao što su to napravile Njemačka i Francuska nakon II. svj. rata.

Je li ovo Vaš prvi posjet Hrvatskoj i kakvi su prvi dojmovi?

Da, ovo je moj prvi posjet, ali vjerujem da neće biti i zadnji. Idući put bih volio doći privatno, kako bih mogao vidjeti nešto od ljepota koje, kako sam čuo, Hrvatska ima. Osim toga, jako volim jedriti, a čuo sam i to da je ovdje jedrenje vrlo popularno te da su velike mogućnosti jedrenja oko hrvatskih otoka pa možda i to bude povod mog idućeg dolaska u Hrvatsku. ■





Posjet parlamentarnog izaslanstva BiH

"Stabilnost regije jugoistočne Europe presudna je i za Hrvatsku, a stjecanjem statusa kandidata za Europsku uniju Hrvatska je dala pozitivan signal cijeloj regiji", kazao je ministar obrane Berislav Rončević tijekom posjeta parlamentarnog izaslanstva Bosne i Hercegovine MORH-u 7. prosinca. Istaknuo je još kako Hrvatska podupire nastojanja BiH približavanju euroatlantskim integracijama, te kako smo spremni pomoći im u tim naporima. Članove komisije za obranu i sigurnost, pred-

vođene predsjednikom Zagajdičke komisije za obrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom obrambenih i sigurnosnih struktura na razini BiH Boškom Šilje-govićem, ministar je ukratko upoznao i s tijekom reformi u oružanim snagama, a potom su uslijedile prezentacije članova našeg izaslanstva. Osim reformi, gostima su načelnici službi i uprava predstavili i brojne druge teme, na primjer "Smanjenje naoružanja i streljiva",

"Sudjelovanje u mirovnim operacijama", a imali su pri-like čuti nešto i o civilnom služenju vojnog roka, kao i o zbrinjavanju otpuštenih dje-latnika.

J.P.



Snimio D. Krivić

Primopredaja dužnosti prvog dočasnika GSOS-a RH

Redoviti godišnji sastanak dočasničkog lanca potpore održan je 2. prosinca a na njemu su uz prvog dočasnika GSOS-a RH bili i prvi doča-

Sastanak je bio prigoda da se časnički namjesnik Damir Srebić, dosadašnji prvi dočasnik GSOS-a RH isprati u mirovinu i da se predstavi nje-gov nasljednik, časnički namjesnik Goran Turk, koji na novu dužnost dolazi s mjesta prvog dočasnika ZzL-a.

Na sastanku se govorilo o provedbi aktivnosti i težišnjih zadaća iz Godišnjeg plana rada prvog dočasnika GSOS-a RH za 2004. godinu, kao i o zadaćama koje su u tijeku i koje su pred dočasničkim lancem potpore i Dočasničkim zborom OSRH u cijelini. Časnički namjesnik Goran Turk predstavio je okvirno svoj plan rada za 2005. godi-

nu, te smjernice i viziju za daljnje jačanje i razvoj Dočasničkog zbora OSRH.

Nakon sastanka uslijedio je prigodni domjenak na kojem se zamjenik načelnika GSOS-a RH general pukovnik Slavko Barić zahvalio na suradnji i svekupnim postig-nutim rezultatima u radu dosadašnjem prvom dočasniku te poželio dobrodošlicu i mnogo sreće u dalnjem radu novom prvom dočasniku GSOS-a RH. Istaknuo je važnost postojanja i rada Dočasničkog zbora OSRH u cijelosti, a poglavito mjesto i ulogu prvih dočasnika na svim razinama.

OJI



Snimio D. Krivić

snici HKoV-a, HRZ-a i PZO-a, HRM-a, ZzL-a, ZZIO-a te pristožernih postrojbi GSOS-a RH.

Seminar pokretnog obučnog tima NATO-a

U vojarni "Petar Zrinski", od 30. studenog do 1. prosinca trajao je seminar pokretnog obučnog tima zapovjedništva jugozapadnog krila NATO-a sa sjedištem u Madridu. Na seminaru, kojeg je organiziralo Zapovjedništvo HKoV-a, aktivno su sudjelovali časnici postrojbi i zapovjedništva

HKoV-a, kao i jedan dio dje-latnika Časničke škole, koja je bila u ulozi domaćina. Prvog dana obrađene su teme: Pre-gled vojne suradnje, nova NA-TO-ova struktura i organizacija, pravni aspekti operacija NATO-a, pravila angažiranja NATO-a, a drugi je dan obi-jeožio rad u skupinama, te su

sudionici, u ponuđenom obra-scu predlagali teme za koje smatraju da bi se morale ob-rađivati na budućim seminari-ma takve vrste, što je u intere-su RH i njezinih oružanih snaga, a sve u svrhu što bržeg priključenja sjevernoatlant-skim integracijama.

OJI

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE
PERSONALNA SLUŽBA**

raspisuje

INTERNI NATJEĆAJ

za sljedeću ustrojbenu dužnost

1.) Načelnik Odjela za međunarodne verifikacije - načelnik stožera i zamje-nik direktora RACVIAC-a (ustrojeni čin: brigadni general)

Osnovne dužnosti:

1. Zamjenjuje direktora RACVIAC-a u slučajevima njegove odsutnosti, uklju-čujući i službeno zastupanje RACVIAC-a,
2. Provodi zadaće u ime di-rektora RACVIAC-a i u skla-du s njegovim smjernicama,
3. Savjetuje direktora RACVIAC-a u svim temelj-nim i operativnim zadaća-ma, koordinira i nadzire rad svih ustrojenih cjelina RACVIAC-a, te rad svih dje-latnika RACVIAC-a,
4. Operativno koordinira suradnju sa svim relevant-nim organizacijama i verifi-kacijskim središtima u regiji,
5. Prisustvuje sastancima multinacionalne savjeto-davne skupine (MAG),
6. Obnaša dužnost časnika za vezu s državnim tijelima RH.

Osnovni uvjeti:

1. Visoka stručna spremja,
2. Odgovarajuća vojna iz-obrazba ili pet (5) godina radnog iskustva na sličnim poslovima,
3. Iskustvo u zapovjedno-stožernom radu,
4. Znanje engleskog jezika - 3333 (SLP).

Posebni uvjeti:

1. Iskustvo u području kontrole naoružanje i/ili iskustvo u području vojne obram-bene politike.

Prijave zainteresiranih kandi-data sa životopisom potrebno je dostaviti u Ministarstvo obrane RH, Uprava za ljudske resurse, Personalna služba, Stančićeva 4. Zagreb, najkasnije do **31. prosinca 2004.** godine.

U splitskom Domu HV-a održan trodnevni seminar o izobrazbi u OSRH

Sustav vojnog školovanja odgovora na nove izazove

"Potrebno je pronaći način da se vojni sustav školovanja integrira u civilni, i to tako da se u njega ugrade vojni moduli po kojima bi se školovali naši budući časnici. Taj novi model trebao bi pripraviti naše OS za ispunjavanje aktivnosti koje nas očekuju u sklopu NATO-a", kazao je državni tajnik MORH-a Mate Raboteg, obraćajući se sudionicima seminara, dodavši kako trebamo biti svjesni naslijeda koje imamo i o kojem treba uvijek s ponosom govoriti

Vesna PINTARIĆ, snimila Leida PARLOV



Važnost sustava vojne izobrazbe u uvodnom izlaganju istaknuo je i Mate Raboteg, državni tajnik MORH-a

Kako integrirati sustav vojne izobrazbe u OSRH u civilno školovanje, i to ugrađivanjem vojno-nastavnih modula na fakultetskim smjerovima, u kojem pravcu dalje razvijati sustav sljedno-rastućeg školovanja povezivanjem razina izobrazbe časnika i dočasnika te funkcionalnog školovanja, na koji način postići kompatibilnost sa sustavom obuke i školovanja u NATO-u, neka su od ključnih pitanja na koja je odgovore trebao dati stručni trodnevni seminar u organizaciji Uprave za obuku i školstvo GSOS-a RH, a koji je od 1. do 3. prosinca održan u Domu HV-a u Splitu. Nazočili su mu uz državne tajnike Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa prof. dr. Jurja Božićevića i MORH-a Mate Rabotega i zapovjednik Zapovjedništva za združenu izobrazbu i obuku general bojnik Mirko Šundov te ostali zapovjednici škola i granskih zapovjedništava za izobrazbu i obuku, kao i djelatnici spomenute Uprave J-7 na čelu sa zapovjednikom brigadnim generalom Dragom Matanovićem koji je i otvorio seminar.

Sudionicima seminara se na početku obratio državni tajnik MORH-a Mate Raboteg istaknuvši tom prigodom važnost sustava vojne izo-

brazbe za funkcioniranje OS-a. "On se treba prilagoditi euroatlantskim asocijacijama i naći odgovore na izazove koje postavljaju novo vrijeme i nove zadaće. Potrebno je pronaći način da se vojni sustav školovanja integrira u civilni, i to tako da se u njega ugrade vojni moduli po kojima bi se školovali naši budući časnici. Taj novi model bi trebao pripremiti naše OS za ispunjavanje aktivnosti koje nas očekuju u sklopu NATO-a", kazao je dodavši na kraju kako trebamo biti svjesni naslijeda koje imamo i o kojem s ponosom treba uvijek

tava izobrazbe kako bi se postigla potrebna interoperabilnost s drugim vojskama. Što u tom pravcu još treba učiniti, posebice na području normativnog uređenja sustava školovanja u OS-u, sadržaju nastavnih planova i programa te sustavu školstva u novom ustroju OSRH, u iduća dva dana seminara razmatrale su tri radne skupine. Njihovi zaključci prezentirani na kraju seminara ukratko bi se mogli svesti na potrebu uskladivanja organizacijske strukture budućeg Hrvatskog sveučilišta obrane i sigurnosti sa zakonskim



■ Splitski seminar početak je jednog permanentnog procesa koji bi trebao uskladiti sustav vojnog školovanja i intenzivirati proces integracije u civilni obrazovni sustav

govoriti. O reformama u sustavu civilnog školovanja govorio je zatim državni tajnik MZOŠ dr. Juraj Božićević, napomenuvši kako se i ono mora prilagoditi novim europskim procesima, te kako podupire stasanje svojevrsnog vojnog sveučilišta.

Usljedila su potom predavanja o sustavu školovanja koje je trenutačno u OSRH, potrebama za izobrazbom časnika i dočasnika te državnih službenika, međunarodnoj vojnoj izobrazbi i drugim temama, a sve u svrhu poboljšanja i unapređenja sus-

odredbama, sustav obuke funkcionalno ujediniti u središtima za obuku, izboriti se za status u znanstvenim područjima, uz to normativno urediti statusna i materijalna prava nastavnog osoblja, te valorizirati međunarodnu vojnu i civilnu izobrazbu. Sve su to rješenja koja bi trebala unaprijediti sustav izobrazbe u OS-u i početak su jednog permanentnog procesa koji bi trebao uskladiti sustav vojnog školovanja i intenzivirati proces integracije u civilni obrazovni sustav. ■

Povratak u Zapadnu Afriku

Prvo što smo uočili bilo je strogo pridržavanje brzine za UN vozila koja je ograničena na 40 km u gradu i 90 km izvan grada. Zapravo u vozilima UN-a postoji digitalni uređaj koji mjeri brzinu i vrijeme, a da bi se vozilo pokrenulo mora se kroz njega provući vozačka dozvola te se na taj način može utvrditi tko je i kada prekršio pravilo

Iz Liberije Dražen BARTOLAC

Došao je dan odlaska naših promatrača u novu UN mirovnu misiju u Liberiju ali sa da ne kao vojni promatrači (MILOB), već kao stožerni časnici u HQ UNMIL.

U jedinoj liberijskoj zračnoj luci RIA (*Robertson Internacional Airport*) dočekali su nas naši časnici koje mijenjamo. Stvari koje smo ponijeli na sreću su došle na vrijeme, te smo krenuli na 50 minutnu vožnju prema Monroviji, glavnom gradu Liberije. Prvo što smo uočili bilo je strogo pridržavanje brzine za UN vozila, koja je ograničena na 40 km u gradu i 90 km izvan grada. Zapravo u vozilima UN-a postoji digitalni uređaj koji mjeri brzinu i vrijeme, a da bi se vozilo pokrenulo mora se kroz njega provući vozačka dozvola te se na taj način može utvrditi tko je i kada prekršio pravilo. O ozbilnosti poštivanja pravila vožnje detaljno su nas upoznali i naši prethodnici jer podatak da postoji provjera brzine pomoću radara te alkotest može vas u slučaju nepoštivanja pravila odvesti kući prije završetka misije.

Glavni poslovni ljudi - Libanonci

Liberija i njezin glavni grad Monrovija ne razlikuju se mnogo od Si-

era Leonea ili Free Towna. Sve smo to mi "povratnici" već vidjeli i upoznali u Zapadnoj Africi. U to se naravno ubraja i smještaj čija cijena ovisi o ponudi i potražnji, a glavni poslovni ljudi su i ovdje Libanonci. Naši prethodnici potrudili su se te nam pronašli stan sa strujom od popodne do 23 sata uvečer, te s vodom iz bunara koju svakodnevno donosi *hausboy* u kanisterima u stan. Naravno, tek nakon tretmana voda postaje uporabljiva samo za tuširanje tj. polivanje posudom.

Slijedeći dan smo započeli s check-in poslovima te upoznavanjem s radnim mjestima. Ono je proteklo vrlo brzo, jer smo naslijedili mjesta naših prethodnika. Odmah prvi dan vidjeli smo da su sva trojica naših časnika u protekljoj godini postigli visoku reputaciju i standard hrvatskih časnika. Što se tiče misije, odmah je vidljivo da je to prva godina uspostave misije, te će trebati još dosta vremena da se i popratni sadržaji riješe. Ne postoji mjesto, kao kantina, restoran ili PX gdje bi tijekom radnog vremena u stanci popili kavu ili kupili kakav sendvič. PX zapravo postoji na pola sata vožnje od HQ i smješten je u jednom hangaru, a u njemu nemate što kupiti. Za pojesti nešto opet mo-

rate u grad, u restoran ili samoposlužu koje drže naravno Libanonci. A cijene, kao i kvaliteta hrane su posebna priča: pizza je 13 \$, nešto kao steak s pomfritom je 15 \$, shavurma (znaju Sijeraleonci što je to) je 12,5 \$, Becks



Pogled iz zraka na središte Monrovije

kao i Heineken je 3\$, Coca-cola 2\$... Jednom riječju - preskupo.

Nemiri odmah na početku mandata

Trećeg dana, u subotu uvečer, bili smo na multinacionalnom partiju na kojem su pripadnici nekih zemalja pripremili svoja nacionalna jela koja su uz nacionalna pića poslužena u obliku švedskih stolova. Naravno, tu je aktivnost popratio i voditelj misije UNMIL. Isprativši naše prethodnike, odlučili smo potražiti adekvatniji smještaj i početi kuhati hrani, a zahvaljujući iskustvu, namirnicama i naravno Vegeti mislili smo da će to biti uskoro. Ali... ubrzo smo okusili i drugu stranu mirovnih misija koja se upravo nama desila, i to nakon osam dana boravka ovdje. U vrijeme mog prvog službovanja u JOC FHQ potrceli su nemiri u Monroviji koji su prerasli u krvoproljeće, paljenje crkava, džamija, benzinskih postaja, kuća te pucnjave vatrenim oružjem. Dok ovo pišem, još uvijek su, unatoč policijskom satu, nemiri, most prema gradu (i našem stanu) je blokirani, borbeni i transportni UN helikopteri nadljeću grad, oklopna UN vozila i pješačke postrojbe patroliraju središnjom gradskom prometnicom, a mi u HQ radimo svoj posao. ■



Hrvatski tim u Liberiji

General Lucić u posjetu 4. kontingentu

“Možete s razlogom biti ponosni s obzirom na izvrstan posao koji ovdje rade pripadnici hrvatskog kontingenta!”, rekao je zapovjednik kabulske multinacionalne brigade, njemački brigadni general Walter Spindler generalu Josipu Luciću tijekom posjeta našeg vojnog izaslanstva Afganistanu i hrvatskom kontingentu u misiji ISAF.

Iz Afganistana Predrag MIKULIĆ

Četvrti kontingent OSRH u Kabulu je 1. i 2. prosinca posjetio načelnik GSOS-a RH general zbora Josip Lucić u čijoj su pratioci bili i ravnatelj Vojnosigurnosne agencije brigadni general Gordan Čačić, načelnik Uprave vojne policije brigadir Ivan Jurić, te načelnik Sanitetske uprave GS-a brigadir Renato Mittermayer. Izaslanstvu OS RH se priključio i američki vojni ataše u RH brigadir Kenneth Stoltzworthy.

Čestitke generalu Löseru

U kabulskoj zračnoj luci KAIA naše vojno izaslanstvo dočekali su zapovjednik 4. kontingenta OSRH u misiji ISAF bojnik Nikica Miljak

sa časnicima koji čine užu zapovjednu jezgru kontingenta. Nakon pozdrava odmah se krenulo prema planu posjeta, jer je raspored aktivnosti bio vrlo zgušnut.

Prvo odredište bio je Glavni stožer ISAF-a. Naše izaslanstvo primio je zamjenik zapovjednika ISAF-a za operacije, njemački general bojnik, Wolf-Dieter Löser. General Löser je na početku razgovora čestitao na dosadašnjem radu i na doprinosu u misiji ISAF našeg kontingenta, na što je general Lucić istaknuo veliku važnost koju za Republiku Hrvatsku ima participiranje u ovoj i sličnim međunarodnim mirovnim misijama. Načelnik GS-a je upoznao svog sugovornika s dalnjim planovima u

svezi s povećanjem angažmana u mirovnim operacijama, te da ovdje uskoro proširujemo svoj angažman kroz sanitetski tim, kao i PRT (*Provincial Reconstruction Team*). Zatim je domaćin upoznao članove našeg izaslanstva s trenutačnim aktivnostima, te s dalnjim planovima proširenja misije ISAF-a, uz procjene da će misija trajati još najmanje deset godina.

načelniku, izaslanstvo je razgledalo prostorije u hrvatskom kampu. Iduća aktivnost bila je prezentacija stanja i aktivnosti našeg kontingenta, te cjelokupne vojno-sigurnosne situacije u Afganistanu. Načelnik GSOS-a RH je nakon detaljne i cjelevite multimedijalne prezentacije, koju su izveli časnici, pripadnici kontingenta, zahvalio na kvalitetnoj prezentaciji istaknuvši važnost sudjelovanja pripadnika OSRH u međunarodnim mirovnim operacijama, te da je ta aktivnost vitalna za OSRH i Republiku Hrvatsku u približavanju euroatlantskim integracijama. Nakon toga general Lucić je osobno



Sljedeći domaćin našem izaslanstvu bio je zamjenik zapovjednika koalicijских snaga, britanski general bojnik Peter Gilchrist. On je upoznao načelnika GSOS-a RH i članove izaslanstva sa stanjem u području odgovornosti koalicijских snaga. Također je napomenuo da postoje razmišljanja o ujedinjavanju zapovjedništava ISAF-a i koalicijских snaga. Načelnik GSOS-a RH je svoga sugovornika izvjestio o aktivnostima koje OSRH provode u mirovnim misijama, kao i o planovima za budućnost.

Potom je general Lucić s izaslanstvom posjetio pripadnike 4. kontingenta OS RH u kampusu Warehouse. Nakon svečanog postroja i prijavka

uručio simbolične poklone svakom pripadniku kontingenta.

Ponos s razlogom

Slijedio je prijam kod zapovjednika kabulske multinacionalne brigade, njemačkog brigadnog generala Waltera Spindlera. S obzirom na to da u sastavu KMNB-a participiramo s najvećim dijelom našeg kontingenta, s vodom vojne policije koji je u sastavu multinacionalne satnije VP-a KMNB-a, te s dva stožerna časnika u zapovjedništvu brigade, i taj je razgovor bio vrlo detaljan, ali i iznimno srdačan. “Možete s razlogom biti ponosni s obzirom na izvrstan posao koji ovdje rade pripadnici hrvatskog kontingenta!”, odmah je na



■ Nadnarednik Krinoslav Lokas od generala Lucića primio je prigodan poklon

početku razgovora rekao general Spindler obrativši se generalu Luciću. Dodao je da prije svega respektira kvalitetu postrojbi te, iako Hrvatska u ISAF-u sudjeluje s relativno malim kontingentom, bez obzira na to koliko velika postrojba bila, ako nije dovoljno kvalitetna ne može ispuniti zadaće koje se pred nju postavljaju. Nakon ugodnih pohvala našem radu, general Lucić se osvrnuo na razvoj OSRH, od zemlje koja je ne tako davno bila primateljica pomoći međunarodnih vojnih snaga, pa do skorog razdoblja kada i mi ravnopravno sudjelujemo u mirovnim operacijama. General Spindler je dalje iznio pretpostavke budućeg razvoja situacije u Afganistanu, te moguće zadaće koje se pred ISAF postavljaju. Također je istaknuo važnost uloge stožernih časnika u brigadi, s obzirom na to da KMNB raspolaže zračnim sustavima, bespilotnim letjelicama i drugim sofisticiranim sustavima po kojima brigada u velikoj mjeri organizacijski nalikuje korpusu ili diviziji. Stoga časnici koji su angažirani u KMNB stječu znanja koordiniranog djelovanja na spomenutim razinama. Obojica generala su se složila da je u Afganistanu primjetan pozitivan pomak, te su konstatirali

nužnost daljnje pomoći međunarodne zajednice u osiguranju nastavka pozitivnih procesa.

Ugodno druženje u hrvatskom living roomu

Nakon toga je izaslanstvo OSRH posjetilo JOC, zapovjedno mjesto zapovjednika KMNB-a, a zatim i RCC (*Rescue Coordination Centre*). Tu ih je brifirao satnik Robert Jandriš Sačer, koji je i naš prvi časnik kojem je NATO u JOC-u povjerio odgovornu dužnost. Iz JOC-a, koji je srce i mozak KMNB-a, kako se to ovdje običava reći, vode se sve operacije NATO snaga u ovom dijelu Afganistana i koordinira rad i s koalicijskim i s afganistanskim snagama sigurnosti. Izaslanstvo je tu nazočilo tijeku NATO operacije čiji je cilj bio sprječavanje lansiranja raketa Al-Quaide i drugih opozicijskih snaga te ubacivanje malih skupina terorista na područje Kabula uoči službene inauguracije novoizabranog predsjednika Afganistana.

Načelnik Sanitetske struke GSOS-a RH brigadir Mittermayer je posjetio i

njemačku bolnicu, što je u skladu s pripremama za slanje sanitetskog voda u A-3 obliku (Makedonija, Albanija i Hrvatska) u misiju ISAF.

Poslije toga održan je prigodni domjenak s pripadnicima kontingenta, na kojem su bili i mnogobrojni

visokim gostima, među kojima je bio i najviši civilni/politički predstavnik NATO-a u Afganistanu gospodin Hikmet Cetin iz Turske.

Među gostima su bili i visoki vojni dužnosnici u misiji, kao i većina zapovjednika nacionalnih kontingenta. Nakon prijema, načelnik GSOS-a RH i ostali članovi izaslanstva pri-družili su se članovima kontingenta u našem *living roomu*. Ugodno druženje, uz razgovor s načelnikom GSOS-a RH, potrajalo je do kasno u noć.

Ujutro je slijedila vožnja gradskim ulicama i razgledavanje Kabula, te



■ Zajedničko druženje u living roomu s pripadnicima kontingenta

obilazak slavne razrušene kraljeve palače i grobnice. Naši gosti nisu krili svoje impresije. Osobito je bila zanimljiva vožnja kroz središte grada, gdje bismo uletjevši u prometnu gužvu zadavali mnogo posla pratinji koja je jamčila naše sigurno i nesmetano kretanje. Ipak, i to bi se moglo nazvati dijelom specifične turističke ponude ove zemlje. U središtu Kabula izaslanstvo je posjetilo i novootvoreni hrvatski restoran znakovita imena "Vila Velebita". Tu su se kratko zadržali s našim hrvatskim poduzetnicima koji ulažu u poslove u Afganistanu, a nakon toga je slijedio odlazak u zračnu luku. U njoj vojnički pozdrav i stisak ruke uz želje za sretnim povratkom našeg izaslanstva, a pripadnicima hrvatskog kontingenta da svoje dužnosti uspješno i profesionalno odrađe do kraja mandata kao što su to radili i do sada. ■



■ Načelnika GSOS-a RH primio je i zamjenik zapovjednika ISAF-a za operacije general bojnik Wolf - Dieter Löser

Osma obljetnica sportske satnije

Uspješan spoj vojske i vrhunskog sporta

Cilj je formiranja satnije za obuku vojnika vrhunskih sportaša, čija je 8. obljetnica proslavljena ovoga tjedna, bio spojiti obvezu služenja vojnog roka s potrebom kontinuiranog treninga i natjecanja sportaša. Ta nastojanja su ostvarena... no uloga sporta u našim OS mora biti mnogo veća. On mora biti sastavni dio ne samo privatnog, nego i profesionalnog života svakog vojnika



Domagoj VLAHOVIĆ, snimili Tomislav BRANDT i Davor KIRIN



■ Zapovjednik ZIO HKoV-a brigadir Marjan Biškić uručio je pohvale zaslужnim djelatnicima satnije (gore); Između ostalih, vojni rok u satniji su odslužili i Niko Kranjčar, Goran Ivanišević, Slaven Rimac, Robert Prosinečki, Željko Mavrović (dolje)...

Ubivoš je državi za vrhunskog sportaša odlazak na služenje vojnog roka značio godinu dana prekida karijere: nije bilo nastupanja na natjecanjima, treninga, pojavljivanja u javnosti... Za takve ljude, koji uglavnom žive od bavljenja sportom, ta godina dana značila je ozbiljan, često fatalan zaostatak u sportskom životu. Ponekad je osobna inicijativa nekog visokog časnika značila formiranje sportske vojne momčadi, koja bi onda imala priliku sudjelovati i na nekim važnim natjecanjima.

Hrvatska država i Hrvatska vojska od svog su osnutka zauzele sasvim drugi stav. Nadležne strukture bile su svjesne kako je upravo sport najbolji način predstavljanja jedne mlade države. Još 1991. godine hrvatska zastava vezana oko glave Gorana Ivaniševića učinila je više nego neke diplomatske i lobističke aktivnosti. Ona je govorila - ovaj čovjek dolazi iz Hrvatske. Ne iz Jugoslavije, iz Hrvatske. Godinu dana poslije, Olimpijada u Barceloni i košarkaško finale SAD-Hrvatska



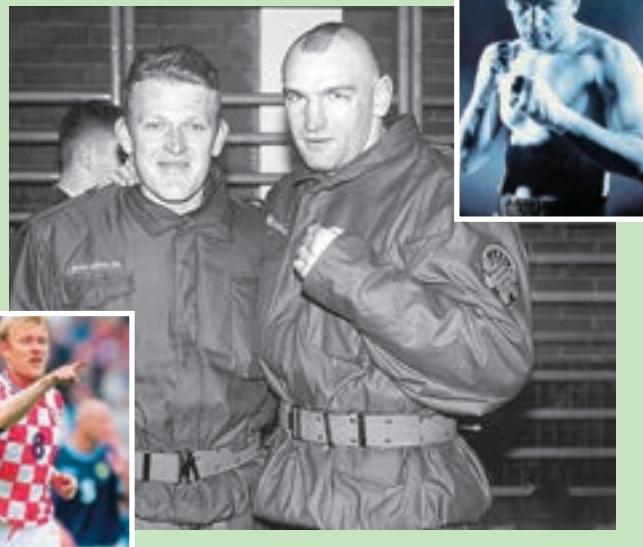
doveli su do konačne sportske, a zapravo mnogo šire afirmacije. Svest o toj poslaničkoj ulozi pridonijela je tome da se shvati kako za vrhunske sportaše ipak vrijede neka posebna pravila za služenje vojnog roka, koji je obveza svakog građanina, pa i sportaša. To ne znači da su bili izuzeti iz prave obrane domovine, mnogi sportaši su sudjelovali u njoj na prvim crtama.

Nedugo nakon Olimpijade u Atlanti, 1. prosinca 1996., na inicijativu GSOS-a RH i Hrvatskog olimpijskog odbora u sastavu Hrvatskog gardijskog zbora osnovana je satnija za obuku vojnika - vrhunskih sportaša (popularnije: sportska satnija). U međuvremenu, prešla je u sastav ZIO HKoV-a i u Zagrebu te u splitskoj "podružnici" obučila 14 naraštaja vojnika. Svrha njezinog formiranja, čija je 8. godišnjica proslavljena ovoga tjedna u vojarni "Petar Zrinski", bila je ujediniti služenje vojnog roka s potrebom kontinuiranog treninga i natjecanja za

sportaše. Je li cilj ostvaren?

Odgovor su nam dali razgovori koje smo tijekom godina za naša glasila vodili s više ročnika iz raznih sportova, od nanbuda preko padobranstva do nogometa i košarke... Svi su rekli mišljenje da je postojeći model za njih upravo idealan. To nije čudno. Zbog "sluha" koji HV, a i njihovi neposredni zapovjednici imaju za njihove treninge, putovanja i utakmice.

S druge strane, i vojničke komponente bile su uredno ispoštovane. Vojnici su prolazili obuku, obavljali bojna gađanja. U osam godina nije zabilježen niti jedan izvanredni događaj. "Svih ovih godina uspijevalo se u tome da se održi primjerena razina vojničkog ponašanja i obuke", na proslavi, u govoru kojim je predstavio povjesnicu postrojbe, istaknuo je njezin zapovjednik natporučnik Dragan Barić, te dodao da je istina je da su vojnici satnije povlašteni, ali da se te povlastice višestruko isplate



Natporučnik Dragan BARIĆ, zapovjednik SzOVVS-a



zapovjednicima koji se dosta brinu za satniju, a velika je zasluga i samih sportaša.

Svojim sam nadređenima nekoliko puta iznio ideju kako bismo trebali stimulirati sportaše da ostanu u vojsci kao djelatnici, osobito u pojedinačnim sportovima. Vrhunski sportaši mogu biti i vrhunski vojnici i predstavljati Hrvatsku vojsku i državu. Na primjer, tijekom zadnjeg bojnog gađanja više od 50% vojnika postiglo je rezultate "u crno".

Njihovo ponašanje dokazuje da su dobar dio "vojničke" obuke odradili u svojim klubovima.

Sudjelovali smo i u više humanitarnih akcija, u bolnicama i slično. Vojnici bez iznimke sudjeluju u njima.

Ovu dužnost obnašam posljednjih godinu i pol. Mogu reći da se ponosim njome i da su mi ovo najljepši dani u Hrvatskoj vojsci. To su dečki s kojima mi je čast raditi. U našoj postrojbi zastupljeni su svi sportovi, i pojedinačni i momčadski. Vojnici se svi dobro slažu i među njima nema razlika. Dosad nije bilo nikakvih izvanrednih događaja, a vjerujem da će tako biti i ubuduće. Zbog toga bih želio zahvaliti svojim

kroz promidžbu Hrvatske vojske i rezultate koje postižu.

Nakon što je prigodom obljetnice uručio priznanja djelatnicima satnije i nekim sportašima koji su kao ročnici postigli vrhunske sportske rezultate, zapovjednik ZIO HKoV-a brigadir Marjan Biškić se posebice obratio ročnicima: "Ponosim se što u našim ustrojbenim cjelinama imamo vrhunske sportaše, najviše zato jer i sportaši imaju izbor: vojno ili civilno služenje. Mislim da ste odabrali pravi put. Tim šestomjesečnim angažiranjem imate mogućnost da u vojsci promičete sportski duh. Pratio sam vaš rad, izvršavate i svoje vojničke i svoje sportske zadaće." Brigadir Biškić je izrazio želju da sportaši više sud-

jeluju u promociji vojske i više ističu mogućnosti koje im se pružaju kroz ovakvo služenje.

Naš zaključak je nešto što smo često ponavljali. Slažemo se da je ovakav oblik u danim mogućnostima najbolji. No, uloga sporta u našim OS mora biti još veća. On mora biti sastavni dio ne samo privatnog, nego i profesionalnog života svakog vojnika. Aktivne sportaše treba stimulirati da se uključe u naše OS kao njihov sastavni dio, da svojim vještina sudjeluju u obuci vojnika svih grana i rođava. Kada slušamo primjere iz stranih zemalja, osobito onih u čije se integracije želimo uključiti, jasno je da sport za vojsku ima presudnu važnost, i to ne samo kao promidžba ili navijanje. ■

Obuka prednjih topničkih motritelja

Preuzevši zadaću implementacije partnerskog cilja PGL 0956 II - Prednji topnički motritelji, pripadnici 16. trbr intenzivno se obučavaju sukladno NATO standardima. Na kraju obuke snage koje se stave na raspolažanje za PfP operacije pod vodstvom NATO-a trebaju biti sposobne i spremne provoditi operacije s prednjim topničkim motriteljima i kontrolorima vatrenе potpore (VtP) bojne, a koji se koriste zajedničkim operativnim postupcima i interoperabilnim komunikacijskim sustavima. Između ostalih parametara NATO standarda prednji topnički motritelji moraju biti opremljeni s kompatibilnim radiouređajima, te zajedno s kontrolorima VtP bojne oklopnim prevoznjacima za pojedinačnu zaštitu. Vozilo mora biti opremljeno sredstvima za motrenje u svim vremenskim uvjetima.

Obuku za prednje topničke motritelje prva je počela 16. trbr. U prvom dijelu obučeno je osam dočasnika. Za obuku je obvezno znanje engleskog jezika, STANAG II, za koji je jedan dio dočasnika već školovan, dok se drugi dio nalazi na školovanju. U ožujku 2004. proveden je tečaj prednjih topničkih motritelja za potrebe HKoV-a, a u srpnju i proši-

reni tečaj prednjih topničkih motritelja, tj. timova za vatrenu potporu od razine voda do razine bojne (30 polaznika), a trajao je tri tjedna za časnike i dočasnike 16. trbr. Uspješno je i učinkovito nastavljen i u kolovozu i u rujnu. Nakon obuke kompletan sustav je testiran topničkim bojnim gađanjem na vojnem poligonu "Eugen Kvaternik". Topničko bojno gađanje u kojem su prednji motritelji u ulozi izvršitelja gađanja, a provodi se na vojnem poligonu Slunj, kruna je obuke prednjih motritelja a provedeno je više nego uspješno. Predavači na tečaju su dočasnici obučeni za zadaće prednjih topničkih motritelja te djelatnici pododsjeka za obuku i razvoj. Trenutačno postrojba ima obučenu sekciju za VtP bojne i tri tima za VtP satnije koji su spremni, uz određene pripreme, provesti sve zadaće koje su predviđene partnerskim ciljem PGL 0956 II, ali uz kvalitet-

nije opremanje predviđenim sredstvima. Naredna zadaća brigade je dostizanje standarda i kompatibilnost s NATO standardima te postizanje još boljih rezultata prije svega obukom, a poslije i modernizacijom opreme.

OJI



Topničko bojno gađanje 16. trbr



Snimio D. Krim

Bjelovarska 16. trbr provela je sredinom studenoga dvodnevno taborovanje s topničkim bojnim gađanjima na vojnem poligonu "Eugen Kvaternik" Slunj.

Sve aktivnosti provedene su pod budnim okom četveročlanog inspekcijskog tima Glavne inspekcije MORH-a, koja je bila u nadzoru a kojoj se na samom TBG-u priključio i obnašatelj dužnosti glavnog inspektora general pukovnik Jozo Milićević.

Prvi dan je počeo prezentacijama za časnike topništva HKoV-a - Topničko gađanje ciljeva noću, koju je održao bojnik Ernest Tušek iz HVU-a te - Osvjetljavanje u postrojbama topništva Republike Njemačke, u izvedbi satnika Ljubeška Amovića iz 16. trbr Bjelovar.

Nakon prezentacije i u praksi usp-

ješno je prikazano posredno topničko bojno gađanje noću iz top haubica 152 mm M 84 "Nora" uz osvjetljavanje topom 130 mm M 63, a kojim su rukovali satnijski timovi za vatrenu potporu. Gađanje je provedeno u skladu s NATO standardima. Na taj su način prikazana dostignuća u obuci 16. trbr.

Drugoga dana provedeno je polu-posredno TBG iz VLR 128 mm "RAK-12" i neposredno gađanje iz topova 76 mm M 42 "ZIS" na završetku SVO-a s ročnicima III/04 naraštaja. Voditelj inspekcijskog tima brigadir Darko Miletić izrazio je zadovoljstvo viđenim i ocijenio gađanje i obučenost ročnika ocjenom uvježbano, čime je još jedan ciklus obuke topnika u bjelovarskoj vojarni uspješno završen.

OJI

Suradnja uz obostrano zadovoljstvo



Djelatnici 66. bojne vojne policije iz Odsjeka kriminalističke VP i načelnici policijskih postaja grada Zagreba, te njihovi pomoćnici za kriminalističke poslove, održali su 24. studenog informativni i radni sastanak u svrhu održavanja i unapredovanja dosadašnje suradnje. Načelnika Sektora kriminalističke policije PUZ Željka Pršu i ostale goste primio je zapovjednik 66. bojne VP-a pučkovnik Dinko Barbarić i voditelj

Odsjeka kriminalističke VP satnik Tomislav Valentić. Gosti su upoznati s radom 66. bojne VP Zagreb, te s radom Odsjeka kriminalističke VP, koja postoji dvanaest godina, a putem odjeka na terenu djelovala je na cijelom području Republike Hrvatske. Iz dosadašnjeg njihova rada vidljiva je izvrsna suradnja sa svim policijskim upravama MUP-a RH. Nazočne se pozitivno dojmio sveukupni rad u proteklih dvanaest godina postojanja Kriminalističke VP i prikazani detalji stručnog tima Krim VP-a s obavljanja očevida u sklopu mirovne misije ISAF. Zaključeno je da djelatnici kriminalističke VP imaju već odavno uspostavljenu kvalitetnu suradnju s djelatnicima krim policije MUP-a RH, a ovakvim sastancima ti se odnosi još više produbljuju.

OJI

Oprema za fitness dvorane

Sprave, strojevi i ostala oprema koja se može naći u teretanama nisu nikakva zagonetka te će vam stoga, kada upoznate žargon teretane, sve to postati vrlo jednostavno. Postoje dvije osnovne vrste opreme: utezi i sprave. Možete rabiti ili utege ili sprave, no dobro sastavljen program će sadržavati i vježbe s utezima i vježbe na spravama. Brojne su rasprave o tome koji je način vježbanja bolji za oblikovanje mišića, njihovo jačanje i razvoj. Uz pomoć sprava pokreti tijela su točno određeni i kontrolirani. Što se tiče utega, smatra se da omogućuju veći raspon pokreta. Obje vrste vježbanja imaju određenih prednosti.

Utezi i sprave

Standardne vrste utega su bučice (fiksne i sa slobodnim utezima) i šipke. Bučice sa slobodnim utegom imaju dodatne utege u obliku metalnih ploča koje se postavljaju ili skidaju s krajeva prečke, a osiguravaju se držaćima. Većina teretana ima fiksne bučice koje imaju točno određenu masu, kako ne biste morali barhati s metalnim pločama. Većina teretana ima i utege koji su poznati pod nazivom "olimpijske šipke", a teže oko 20 kg. Takvi se utezi koriste na takozvanim "olimpijskim klupicama" pri vježbanju na klupi, podizanju utega iz čučnja, te kod mrtvovučenja. U početku olimpijska šipka može biti preteška, te ćete morati dosta vježbatи prije negoli budete sposobni koristiti se njom. No, zato je jednostavnije koristiti se običnom prečkom s jednom ili dvije metalne ploče na svakom kraju.

Postoje bučice s već određenom masom, na primjer od 1 kg, 2 kg, 3 kg, 4,5 kg, te veće s povećanjem od 2 kg u odnosu na prethodnu. Problem s kojim se suočavaju pojedinci jest prevelika razlika u masi pojedinih bučica. Stoga je moguće neke vježbe izvoditi uporabom bučica s metalnim pločama kao alternativom fiksnim bučicama.

Postoje sprave raznih vrsta, oblika i veličina. U većini slučajeva sprave imaju pravilno složene skupine utega ili postoji hidraulički pritisak koji se može povećavati ili smanjivati ovisno o želji ili potrebi.

Potrebna odjeća i obuća

Izrada sportske odjeće je postala velika modna industrija, s lycrom kao najvećim modnim otkrićem XX. stoljeća. Nije potrebno nositi neku posebnu vrstu odjeće prilikom vježbanja. Važno je samo to da odjeća omogućuje tijelu slobodno kretanje.

Što se tiče obuće, potrebno je nositi udobnu obuću s potplatom koji se ne kliže. Vrlo se lako može dogoditi da udarite nogom opremu koja je nepažnjom ostavljena na podu. Stopala također moraju biti zaštićena ukoliko vam se dogodi da ispustite uteg. Nikad nemojte vježbatи bosonogi.

Rukavice nisu neophodne ali su praktične pri hvatanju prečki ili ručica na spravama, a također sprječavaju pojavu žuljeva na rukama. Pojasevi su korisni za podupiranje donjeg dijela leđa prilikom podizanja utega kod vježbi kao što su podizanje iz čučnja ili mrtvo vučenje. Bocu s vodom također je vrlo važno imati sa sobom u teretani, kao i ručnik kako bi se mogle prebrisati klupice i sprave koje su mokre od znoja drugih vojnika, a možete ga i staviti na spravu dok vježbate.

Sandra VRANEKOVIĆ



OJI

Nastavlja se razvoj zamjene za M16

AMERIČKA vojska već četrdesetak godina kao službenu jurišnu pušku rabi M-16, odnosno posljednju inačicu M4. To je iznimno dugo razdoblje pa rad na potencijalnoj zamjeni napreduje punom parom. Kao zamjena se razvija modularna jurišna puška XM8 *Lightweight Modular Weapon System*, odnosno laki modularni oružni sustav.

Početni ugovor za razvoj XM8 sklopljen je s tvrtkom Alliant Techsystems u listopadu 2002. Puška je izvedena iz njemačke H&K G36 a rabljena su i neka dostignuća iz projekta XM29. Puška radi na načelu posudbe barutnih plinova preko rupe na cijevi kroz koju barutni plinovi prodiru i potiskuju klip koji potiskuje nosač zatvarača sa zatvaračem. To je napredak u odnosu na M16/M4 koji radi tako da barutni plinovi djeluju izravno na čelo zatvarača, a to rezultira jačim prljanjem puške pa je stalno treba održavati, čistiti i podmazivati kako bi bila funkcionalna. Smatra se kako će XM8, zbog svoje konstrukcije, trebati 70% manje održavanja u odnosu na M16.

Osim novog sustava djelovanja XM8 rabi i najmoderne polimere te tehnološke postupke izrade slitina pa je oružje lakše 20% u odnosu na oružja koja bi trebao zamijeniti. Trenutačni prototipovi su zeleni ali polimer se može izvesti u bilo kojoj

drugoj boji. Trenutačna težina puške je 2,9 kg, ali cilj je još niži, 2,7 kg koliko bi trebala imati serijska inačica. Sve kontrolne poluge su dvostrane, a postavljene su točke za pričvršćivanje dodatne opreme (ciljnik, baterijska svjetiljka i sl.). Kundak je fiksni, podesiv po dužini u pet stupnjeva kako bi se puška prilagodila strijelcu. Spremnik za streljivo je polimerni, s puške G36, kapaciteta 30 metaka ili Beta C-Mag kapaciteta 100 metaka.

Standardni ciljnik je integrirani optički s crvenom točkom koji se napaja iz baterije, a može se dodati i laserski označivač. Ciljnik će biti tvornički podešen i upucan i neće ga više trebati naknadno upucavati.

Planirane su četiri inačice puške, a mnoštvo dijelova bit će zajednički i međusobno zamjenjivi. Prva inačica je standardna jurišna puška (Amerikanci je zovu karabin) s cijevi dužine 317,5 mm, a na nju se može postaviti bacač granata XM320 tvrtke H&K. Inačica s kratkom cijevi (dužine 228,6 mm) i bez kundaka zamišljena je kao oružje za osobnu obranu. Snajperska inačica ima cijev dužine 508 mm, a zadnja inačica je laka strojnica opremljena teškom cijevi dužine

508 mm te dvonošcem i spremnikom velikog kapaciteta.

XM8 rabi standardno NATO-ovo streljivo kalibra 5,56x45 mm pa je s balističkog stajališta identičan ostalim jurišnim puškama u tom kalibrusu. Na novu pušku treba gledati kao na rješenje koje je prevladalo neke nedostatke postojeće puške M16/M4, uz primjenu postojećih dostignuća kako bi se troškovi razvoja, nabave i eventualnog uvođenja u službu sveli na najmanju mjeru.

Na kraju treba reći da tek ostaje za vidjeti hoće li XM8 postati M8, odnosno od razvojnog postati proizvodni model te hoće li uopće ući u naoružanje američke vojske. Po nekim procjenama mogući datum ulaska u službu, ako se puška službeno izabere, bio bi između 2005. i 2007.

I. SKENDEROVIC



TVRTKA MBDA potpisala je s Eurocopterom ugovor o opremanju helikoptera njihovim sustavom za zaštitu Saphire-M. Tako će tim ugovorom za opremanje biti obuh-

Saphir-M sustavi za Tigere i NH90

vaćene sve inačice borbenog helikoptera Tiger, te višenamjenskog transportnog helikoptera NH90. Na temelju tog ugovora tvrtka MBDA trebala bi isporučiti 500 sustava, što je dosad najvredniji ugovor te vrste potpisani u Europi. Isporuča prvih sustava trebala bi početi do kraja ove godine, dok bi zadnji primjerici trebali biti isporučeni do 2015. godine.

Sustav Saphir-M pogodan je za instaliranje na sve tipove helikop-

tera, a dosad su s uspjehom bili integrirani na Pume i Couguare, Ecureuile, Gazelle, te Lynxove. Sustav protumjera Saphir-M pruža vrlo visoku razinu zaštite protiv širokog spektra različitih tipova projektila (zrak-zrak, zemlja-zrak). Riječ je o sustavu za izbacivanje IC mamaca kojim se može upravljati ručno, odnosno sustav se može podesiti da funkcioniра poluautomatski te automatski.

D. OSLOVČAN

Nova Denelova bespilotna letjelica

TVRTKA Denel Aerospace Systems nedavno je objavila prve detalje svog rada na novom projektu bespilotne letjelice Bateleuer. Uz njih su u tom projektu angažirane i tvrtke Denel Optronics te Grintek Avionics.

Letjelica Bateluer je predviđena za djelovanje na srednjim visinama uz

dugotrajan boravak u zraku. Maksimalna poletna težina trebala bi biti oko 1000 kg, uključujući i oko 200 kg korisnog tereta. Raspon krila iznosi 15 m. Dizajn performansi predviđa operativni radijus od oko 750 km uz boravak

u zraku od 18 do 24 sata. Pritom bi prosječna krstareća brzina Bateleura trebala biti oko 120 km/h, dok bi maksimalna krstareća brzina trebala biti oko 250 km/h. Maksimalni operativni vrhunac leta trebao bi biti oko 7700 m. Planirana potrebna duljina staze za polijetanje (uz maksimalnu opterećenost letjelice) iznosi oko



390 m. Struktura letjelice u cijelosti je izrađena od kompozitnog materijala, i modularnog je tipa što omogućava brzo i lako sklapanje, odnosno transport letjelice. Zanimljivo je napomenuti i to kako letjelica Bateluer ima u cijelosti uvlačiv stajni trap. Što se tiče pogonske skupine trenutačno se razmatraju dva prijedloga, odnosno Rotax 914 te Subaru EA-82T s promjenjivim korakom elise.

D. OSLOVČAN



Pinzgaueri za britansku vojsku

BRITANSKO ministarstvo obrane primilo je prvu seriju od 130 terenskih vozila Pinzgauer pogonske konfiguracije 4x4. Pinzgauer je isporučila britanska tvrtka Automotive Technik Ltd (ATL) koja je proizvodnju kupila od austrijskog Styera 2000. godine. Tako je ATL postao jedini dobavljač tog legendarnog terenca izvorno zamišljenog za potrebe austrijskih planinskih postrojbi.

Britanska je vojska naručila ukupno 360 vozila inačice 716 MK. Riječ je o vozilu opće namjene s čvrstim krovom, predviđenih za ugradnju taktičkog radiokomunikacijskog sustava Bowman. Ostala vozila će se isporučivati postupno u idućem razdoblju. No kako je ATL sklopio ugovor i s novozelandskom vojskom o isporuci Pinzgauera u sklopu programa Light Operational Vehicle doći će do određene odgode isporuke britanskoj vojsci.

Britanska inačica Pinzgauera



Automotive Technik

opremljena je ABS kočnicama s elektroničkom raspodjelom sile kočenja i elektroničkom kontrolom proklizavanja. Pokreće ga petcilindarski turbodizelski motor VW zavojine 2,5 l koji zadovoljava EURO III normu o čistoći ispuha. Snaga se na kotače prenosi preko automatske transmisijske. Automatska transmisija je sve češći izbor vojski diljem svijeta iako je skuplja. No prednosti poput nižih operativnih

troškova, lakšeg upravljanja i manjeg umaranja vozača polagano prevladavaju stajalište kako je neprikladna za vojnu uporabu.

To je dosad najveća britanska naručba modernog terenskog vozila opremljenog naprednim motorom koji zadovoljava stroge ekološke standarde. Britanska vojska trenutačno rabi nešto više od 1000 Pinzgauera.

I. SKENDEROVIC



Tržište opreme za domovinsku sigurnost

Neke tvrtke ponudile su zaštitne sustave za putničke avione u slučaju napada lakinim PZO sustavima. Tu su aktivni europski EADS, američki Northrop Grumman, izraelski Elta, Elbit,

IMI i Rafael te švedski Saab.

Tržište raste iznimno brzo, čak i iznad optimističnih predviđanja. Nedavno je EADS s Rumunjskom sklopio ugovor vrijedan više od milijardu eura koji pokriva isporuku integriranog sustava nadzora i osiguranja granice. Upravo je nadzor granice postao jedna od važnih sigurnosnih zadaća, osobito za države koje žele pristupiti u EU.

Podjela na vojne i policijske zadaće sve je slabija zbog pojave tzv. četvrtog vala ratovanja. Prvi val karakterizira masovno oslanjanje na ljudski čimbenik i stegu, primjerice Napoleonski ratovi. Drugi val karakterizira masovna paljbena moć, npr. I. svj. rat, a i danas se praktici-

ra u pojedinim vojskama i ratovima. Treći val se usmjerava na pokret, protivnika se nastoji razbiti, razoriti njegovu koherentnost napadima na stožerne točke. Primjeri su Blitzkrieg na početku II. svj. rata, i mnogi ratovi nakon toga.

Četvrti val nastoji uništiti protivnikovu volju disperziranim napadima neregularnih snaga, briše se razlika između boraca i ne-boraca. Riječ je o asimetričnom ratovanju koje masovno primjenjuju današnji teroristi. Takav je rat difuzan, nedefiniran i široko rasprostranjen, ciljevi su brojni, često civilni, napadi iznenadni i brutalni. Takvo stanje, tradicionalno gledajući, nalazi se negdje između "zona odgovornosti" vojske i policije. Jedini učinkovit odgovor je njihova konvergencija i zajedničko suprotstavljanje novim prijetnjama. Neki analitičari predviđaju kako će domovinska obrana i sredstva za to u budućnosti postati najvažnije područje obrambenih proračuna zapadnih zemalja.

I. SKENDEROVIC

RAZDJELNICA između obrane (poimane u tradicionalnom smislu) i domovinske sigurnosti sve je maglovitija. Nekonvencionalne prijetnje sve su dominantnije a obrambene tvrtke nude sve više proizvoda namijenjenih suočavanju i poražavanju takvih prijetnji. Zbog povećane prijetnje od terorizma, ilegalnih migracija te ilegalne trgovine osjetljivim robama stvara se novo tržište specijalizirane opreme.

Dosad su na tom tržištu prednjačile američke tvrtke, ali nakon napada u Madridu 11. ožujka 2004. budi se i Europa. Razvijaju se nadzorni sustavi za bilježenje i praćenje priodošlica jer neki od njih zasigurno nemaju dobre namjere.

ScanEagle - bespilotna letjelica

U AMERIČKOJ saveznoj državi Carolina nedavno je okončana šestomjesečna vježba Združenog zapovjedništva američkih oružanih snaga *Forward Look III*, na kojoj su isprobavane mogućnosti Boeingove bespilotne letjelice ScanEagle. Riječ je o letjelici koju tvrtka Boeing razvija zajedno s tvrtkom The Insitu Group, a koja je predviđena za dugotrajno pružanje tzv. ISR (Intelligence Surveillance Reconnaissance) pokrivenosti iz zraka. Dizajn ScanEagla predviđa nošenje korisnog tereta od 3,2 kg, uz operativni radijus od 1500 km, odnosno boravak u zraku od 15 sati (daljnji razvoj letjelice predviđa inačicu koja će u zraku moći boraviti do 30 sati).

Tijekom vježbe letjelica je potvrdila svoju kvalitetu pri intenzivnoj sva-

kodnevnoj eksploataciji, uz različite vremenske uvjete, odnosno raznovrsne podloge za polijetanje i slijetanje. Također uspješnom je potvrđila svoju mogućnost djelovanja u „umreženom“ okružju, odnosno brzog prijenosa raznih podataka raznim drugim platformama poput drugih bespilotnih letjelica (Predator, Shadow), raznih tipova zrakoplova, plovila, motornih vozila te stacionarnih postaja. ScanEagle je primarno namijenjen za otkrivanje i praćenje protivničkih ciljeva poput pokretnih lansera projektila zemlja-zrak, pokretnih protuzrakoplovnih topničkih bitnica, komunikacijskih postaja, te različitih kolona protivničkih vojnih



vozila. Za te zadaće ScanEagle rabi žirostabiliziranu elektrooptičku kameru, te laserski senzor za otkrivanje i praćenje ciljeva.

ScanEagle je nedavno doživio i svoju prvu primjenu u stvarnim ratnim uvjetima. Nekoliko sustava je potkraj ljeta upućeno u Irak, odnosno predano je 1. marinskom ekspedicijskom korpusu. Do danas je ScanEagle u Iraku uspješno obavio više od 1000 „borbenih“ letova.

D. OSLOVČAN

Prezentacija giroplana Sparrow Hawk/APV

DVADESET trećeg studenog u prostorijama američkog veleposlanstva održana je računalna prezentacija giroplana Sparrow Hawk/APV (Airborne Patrol Vehicle), američkog proizvođača Groen Brothers Aviation. Na prezentaciji su nazočili predstavnici nekoliko domaćih aeroklubova, policije, vatrogasne zajednice, obalne straže, civilnih zrakoplovnih vlasti i MORH-a. Jay Groen u Sparrow Hawku prepoznaće letjelicu koja bi se u Hrvatskoj mogla rabiti u različite svrhe, npr. nadgledanje graničnog pojasa, prometa, obalna ophodnja, ophodnja infrastrukture, poljoprivredno opršavanje itd.



Koncept letjelice giroplan već je odavno poznat i predstavlja je preteču današnjem klasičnom helikopteru. Za razliku od helikoptera, giroplan za uzgonsku silu rabi glavni (noseći) rotor, a potisnu silu mu stvara posebni propeler (vučni ili potisni), koji s ravninom glavnog rotora zatvara pravi kut. Pritom glavni rotor nema vlastiti pogon, već je aerodinamički pokretan u letu zbog potisne sile potisnog propelera. Prilikom uzljetanja, radi potisni propeler (istodobno se povećava broj okretaja nosećeg rotora), s povećanjem horizontalne brzine zračna struja nastrujava na noseći rotor te se zbog njegove rotacije generira sila uzgona, koja je nužna za vertikalno gibanje letjelice. Za giroplane je vezana činjenica kako su to vrlo

okrette letjelice u zraku, imaju malu potrošnju goriva (u odnosu na helikoptere), zahtijevaju vrlo kratku

Sparrow Hawk/APV (Airborne Patrol Vehicle)

Temeljni podaci

Duljina trupa:	3,66 m
Visina:	2,97 m
Širina:	1,83 m
Promjer nosećeg rotora:	9,14 m (2 kraka)
Masa:	386 kg
Masa korisnog tereta:	227 kg
Maksimalna masa:	613 kg
Motor:	Subaru EJ22 (148 HP)
Gorivo:	Premium bezolovno
Potrošnja goriva:	22,7 l/h na 80%
Kapacitet spremnika za gorivo:	87 l

Performanse

Minimalna duljina rulanja potrebna za polijetanje:	31 m
Uobičajena duljina rulanja potrebna za polijetanje:	122-152 m
Maksimalna brzina:	185 km/h
Brzina krstarenja:	130 km/h
Brzina penjanja (m/min.):	152,2
Praktični vrhunac leta:	3,084 m
Dolet u režimu krstarenja (s rezervom):	454 km

duljinu staze za uzljetanje i slijetanje. Za skretanje, giroplan kao i avion, rabi vertikalni rep (kormilo).

Ideja o giroplanu se do današnjih dana održala u konceptualnom obliku, tj. gotovo se nijedan model nije razvijao dalje od prototipa. Braća Jay i David Groen 1986. osnivaju tvrtku s namjerom "oživljavanja" ideje o aktivnoj proizvodnji i uporabi giroplana. Predstavnik tvrtke Jay Groen pun je optimizma glede giroplanskih letjelica te pored predstavljenog Sparrow Hawk-a, postoje i budući modeli koja tvrtka razvija. Model s oznakom Hawk 4 (trenutačno je aktualno ispitivanje letnih osobina u Arizoni) će biti prvi giroplan s turbopropelerskim pogonom koji će ući u serijsku proizvodnju. Planira se njegova uporaba u američkom ratnom zrakoplovstvu (Holland Defender).

D. VUKOVIĆ

Primjena operacijskih istraživanja u kopnenoj vojsci oružanih snaga SAD-a

Pojam operacijska istraživanja često se susreće, posebice u području znanstveno-istraživačkog rada u oružanim snagama i za područje obrane općenito. To područje se u europskoj terminologiji engleskog govornog područja naziva Operational Research, a u američkoj Operations Research, tj. istraživanje operacija

Mladen BARKOVIĆ, Irena PEHARDA

Osim užem krugu poznavatelja područja operacijskih istraživanja, taj pojam sam po sebi ne govori mnogo o tome o čemu je zapravo riječ. Jednu od najprikladnijih i najširih definicija operacijskih istraživanja dalo je američko društvo za operacijska istraživanja (*Operations Research Society of America* - ORSA) u njihovom materijalu za izobrazbu. Ta definicija navodi da su operacijska istraživanja znanstveni pristup donošenju odluka, te da se operacijska istraživanja znanstveno bave odlučivanjem o tome kako najbolje projektirati i rabiti sustave, obično u uvjetima koji zahtijevaju raspodjelu nedostatnih resursa.

Operacijska istraživanja nemaju dugu povijest, mada neki tvrde da je prvi operacijski istraživač bio Arhimed, koji je u obrani Sirakuse (300 god. p.n.e.) dobio zadaću "pronaći efikasnu zaštitu od napada rimske flote", koja se može prepoz-



■ Hrvatsko izaslanstvo s W. Hollisom, čelnikom Kov-a SAD-a za operacijska istraživanja

nati kao moguća zadaća za provedbu istraživanja jedne vojne operacije. Ipak, operacijska istraživanja u modernom smislu riječi nastala su puno kasnije, na rješavanju vojnih problema prikladnim egzaktnim, prije svega logičkim i matematičkim metodama. No, prvi počeci operacijskih istraživanja mogu se zapaziti već u XVIII. st. u radovima ("Tableau Economique") francuskog fizičara i ekonomiste Quesnaya, u

kojima pokušava kvantitativno analizirati ekonomske probleme.

Primjenu kvantitativne analize proizvodnih faktora i upravljanja poduzećima razvio je poznati istraživač i praktičar organizacije rada F. Taylor, početkom XX. stoljeća. No, ako se operacijska istraživanja shvate kao interdisciplinarno proučavanje složenih situacija, njihovi počeci lociraju se ipak u vrijeme II. svjetskog rata. Neposredno pred II. svjetski rat, 1937. godine, u Velikoj Britaniji je ustrojena skupina istraživača za analizu kompleksnih problema vezanih za otkriće radara, a kasnije i skupina znanstvenika raznih profila sa zadaćom proučavanja i usavršavanja provođenja vojnih operacija. Nakon početka rata, 1942. je u SAD-u ustrojena slična skupina za rješavanje problema protupodmorničke borbe. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr



US Army

Izvidnička vozila na kotačima

Unatoč sve većoj uporabi raznoraznih bespilotnih letjelica namijenjenih taktičkom izviđanju bojišnice klasična izvidnička vozila na kotačima i gusjenicama i dalje imaju vrlo veliku ulogu. Zbog toga se na tržištu nudi veliki broj različitih tipova vozila koji mogu zadovoljiti sve potrebe

Marijo PETROVIĆ

Izviđanje je ključ uspješnog djelovanja na zemlji, na moru i u zraku. Zbog raznoraznih razloga izviđanje na zemlji je najteže. Za tu je namjenu razvijen veliki broj sustava, a oklopna vozila namijenjena izviđanju jedna su od najstarijih. Zapovjednici su vrlo brzo uočili sve prednosti motornih vozila u vojnim operacijama, a kao izvidnička vozila rabe se već gotovo sto godina.

Danas se suvremena vojska, unatoč svom napretku i dalje ne može zamisliti bez uporabe suvremenih izvidničkih vozila, s oklopom ili bez njega, na kotačima ili gusjenicama. Najsuvremenija izvidnička vozila mogu svladavati gotovo sve terene, opremljena su najsuvremenijom opremom za motrenje i sigurnim sustavima veze sposobnim da prikupljaju podataka prosljede u nadređeno zapovjedništvo u realnom vremenu. To se, naravno, odražava i u

sve višim cijenama, ali to je cijena napretka.

Kako većina oružanih snaga nema neograničene izvore financiranja proizvođači su se prilagodili i njihovim potrebama (čitaj financijskim sredstvima). Na tržištu se nude borbeni vozila označena kao izvidnička, ali znatno različitih mogućnosti. Neka su vozila prilagođena izviđanju sa sigurne udaljenosti i teško da bi preživjela dužu izloženost protivničkoj paljbi zbog nedovoljne oklopne zaštite i slabog naoružanja. Njihove su odlike dobra pokretljivost i uporaba najsuvremenije elek-



Alvis



troptičke i/ili radarske izvidničke opreme koja omogućava otkrivanje ciljeva s velikih udaljenosti. Druga, uz sveprisutnu izvrsnu pokretljivost, imaju solidnu razinu oklopne zaštite i vatrenu moć na razini suvremenih tenkova. Ta su vozila sposobna ne samo izviđati već i pružati sa svim konkretnu vatrenu potporu svojim snagama. Uz pravilnu taktiku uporabu sposobna su i za borbu protiv tenkova. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr



Talijanski jurišni helikopter AGUSTA A 129 MANGUSTA

Agusta A 129 je jurišni helikopter konstruiran u Italiji. Isporučivan je lakom zrakoplovstvu talijanske kopnene vojske (ALE - Aviazione Leggera dell' Esercito), a inačica A 129 International je višenamjenska inačica namijenjena izvozu i proboru na međunarodno tržište

Ljudevit POHAJDA



Operativne Manguste talijanske vojske ...

Talijanski A 129 Mangusta uglavnom se trpa u isti koš zajedno s američkim AH-64 Apacheom ili francusko-njemačkim Eurocopter Tigerom, a često ga se čak i otpisuje sa scene kao outsidera - prično neutemeljeno i neopravdano. Agusta A 129 ne predstavlja toliko agresivnu pojedu kao Apache ni škrinju visoke tehnologije kao Tiger. To je laki (barem u originalu) jurišni helikopter relativno malih gabarita koji je manje poznat izvan granica svoje domovine, iako je talijanska vojska dobila svoju prvu Mangustu još 1990. godine. Valja istaknuti da je to prvi europski helikopter takve vrste koji je postao operativno upotrebljiv te je ujedno i prvi europski borbeni helikopter koji je sudjelovao u stvarnim zadaćama i to izvan granica (Somalija, Albanija i Bosna). Od uvođenja u službu prikazivan je na mala vrata bez velikog publici-

... naoružane s osam raketa TOW i dva višecijevna lansera nevodenih raket



teta ili bez umanjivanja uspjeha ostalih konkurenata. Program razvoja imao je stalne i velike finansijske teškoće budući da njegov korisnik nikada nije imao dovoljno sredstava da potpuno iskoristi taj dizajn. To je najviše od svega poremetilo program Mangusta i odvratio pažnju s njegovih mnogih iznenađujuće dobrih tehničkih postignuća. Agusta A 129 namijenjena je uloga jedne osnove za razvoj čitave obitelji helikoptera raznih namjena - protuoklopni, izvidnički/bliske potpore, čak i protubrodski. Osim toga, bilo je i planova da se obitelj proširi i prilagođavanjem za potporu na bojištu, prijevoz, C3 (Command, Control and Communications - zapovijedanje, odobrenje za otvaranje vatre i komunikacije) i

SAR (Search And Rescue - traganje i spašavanje). Jedino je protuoklopna inačica dobila potrebna novčana sredstva i stoga razvijena, no "širokopojasnost" koju je Agusta od samog početka ugradila u A 129 tek sada, nakon 20-ak godina, ubire plodove jer čini osnovu za razvoj čitavog spektra višenamjenskih helikoptera za zahtjevno međunarodno tržište. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Razvoj mlaznih aviona 1937.-1950.



Gloster Meteor

Damir PAVLOVIĆ

Gloster Meteor dokaz je kako jedna nacija može, uz dobro usmjerena sredstva i iznimno zalaganje svih uključenih ispraviti pogrešku i prevladati i najveće probleme. Kako bi nadoknadjili vremenski i tehnički nedostatak u razvoju mlaznih borbenih aviona Britanci su tijekom II. svjetskog rata učinili nemoguće - za manje od dvije godine u operativnu su službu uvrstili potpuno novi tip zrakoplova pokretan dotad gotovo nepoznatim tipom pogona

ako je činjenica da je njemački Messerschmitt Me 262 Schwalbe ušao u operativnu uporabu prije Meteora, njemački je avion u svakom pogledu bio daleko napredniji od britanskog konkurenta. Kako bi se lakše u potpunosti moglo shvatiti koliko je Me 262 bio napredni avion, prvo ćemo opisati i drugog suparnika - Gloster Meteor.

Iako je Britanac Sir Frank Whittle napravio prvi mlazni motor na svijetu koji je koliko/tolikо uspješno

radio, britansko ministarstvo obrane nije pokazalo preveliku zainteresiranost da bi financiralo njegov rad. Tek se 1939. počelo ozbiljno raditi na projektiranju prvog mlaznog aviona.

Gloster E.28/39 Pioneer prvi je put poletio 15. svibnja 1941. Kako nije bilo većih problema sa samim pogonom logično bi bilo da su pod utjecajem rata Britanci odlučili forsirati razvoj novog, revolucionarnog pogona. No dogodilo se nešto sas-

vim drugo. Pod pritiskom zračne bitke za Britaniju koja je tek završila, tadašnje ministarstvo zrakoplovstva je podnjelo zahtjev "F.9/40" za izradu naprednog lovca na mlazni pogon, ali on nije dobio prioritet. Samo zahvaljujući činjenici da je tvrtka Gloster već prije ozbiljno razmatrala mogućnosti projektiranja lovačkog aviona s novim pogonom razvoj je išao poprilično brzo. Glavni projektant Glostera George Carter već je prije procijenio da tadašnji slabi mlazni motori neće imati dovoljno snage da bi samostalno pokretali borbeni avion te da novi lovac mora imati pogonsku grupu od najmanje dva mlazna motora. Zbog toga je projekt, tvornički označen kao "G.41", imao dva motora postavljena u krila. Projekt je odobren u studenom 1940. te je već 7. veljače 1941. ministarstvo zrakoplovstva naručilo dvanaest prototipova. U početku "G.41" je dobio ime Thunderbolt, ali je početkom 1942. ime promijenjeno u Meteor, kako se ne bi brkao s američkim lovcem American Republic P-47 Thunderbolt. ■



Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Sovjetska invazija Čehoslovačke 1968.



Progresivni dio čehoslovačke Komunističke partije pokrenuo je početkom 1968. godine val demokratskih promjena koje su dugoročno prijetile da uzdrmaju čehoslovačku pripadnost Istočnom bloku. U Čehoslovačkoj su u kolovozu 1968. intervenirale snage Varšavskog pakta predvođene Sovjetskim Savezom. Nakon invazije čehoslovačko je vodstvo smijenjeno, a sovjetske postrojbe ostaju stacionirane na čehoslovačkom teritoriju do 1987. godine

Hrvoje BARBERIĆ

U travnju 1945. godine sastavljena je koalicjska čehoslovačka vlada na čelu s komunistom Klementom Gottwaldom, no na parlamentarnim izborima održanim sljedeće godine čehoslovački su komuništi bili poraženi. Nakon političke krize u veljači 1948. godine i ostavke nekomunističkih članova vlade, komuništi su uspjeli organiziranim uličnim demonstracijama prisiliti tadašnjeg predsjednika Beneša da sastavi vladu kojom će dominirati Komunistička partija. Preuzevši potpuno vlast u zemlji, komuništi su transformirali Čehoslovačku po uzoru na Sovjetski Savez. Čehoslovačka je 1949. godine postala članica SEV-a, a 1955. i Varšavskog pakta.

Zemlja se privremeno demokratizirala nakon Gottwaldove smrti 1953., koja je vremenski koincidirala sa Staljinovom smrću, no dolaskom na vlast Antonina Novotnya 1957. godine u čehoslovačkom je društvu ponovno vraćen stari sustav vlasti. Šezdesetih godina čehoslovačko je gospodarstvo potonulo u duboku gospodarsku krizu s nestaćicama, a istodobno je u čehoslovačkoj Komunističkoj partiji počela jačati reformistička struja. No tempo promjena bio je odveć spor te je potkraj 1967. godine progresivni dio čehoslovačkih komunista na čelu sa Slovakom Aleksandrom Dubčekom odlučio krenuti s promjenama prije potpunog gospodarskog

Kako bi se u međunarodnoj javnosti održao privid dogovora dviju suverenih država, a ne diktata jedne države drugoj, sporazum je u ime Sovjetskog Saveza u glavnom čehoslovačkom gradu Pragu potpisao sovjetski premijer Kosigin

kolapsa. Na posljetku je u siječnju 1968. Novotny smijenjen s čela Komunističke partije te je na njegovo mjesto postavljen Dubček.

Praško proljeće

Novi, Dubčekov režim pokrenuo je val promjena i liberalizacije čehoslovačkog društva - proširene su građanske slobode i omogućena veća sloboda medija, predstavljen je niz gospodarskih reformi te su oslabljene veze sa Sovjetskim Savezom. Također, provedena je opsežna rehabilitacija građana koji su osuđeni u razdoblju staljinizma, među kojima je bio i predsjednik Svoboda te ministar unutarnjih poslova Pavel. Dubček je nazvao reforme "so-

cijalizmom s ljudskim licem", a kasnije je tih nekoliko mjeseci prve polovice 1968. godine prozvano Praško proljeće.

Komunističke partije iz Istočnog bloka nisu bile oduševljene Dubčekovim reformama, a Moskva je u čehoslovačkim promjenama vidjela izazov vlastitoj hegemoniji u istočnoj Europi. Čehoslovačko se vodstvo u više navrata izjasnilo da ne-ma namjeru mijenjati vanjsku politiku, ni udaljavati zemlju od Sovjetskog Saveza niti istupiti iz Varšavskog pakta. Dubček je u proljeće i ljeto održao nekoliko sastanaka sa sovjetskim liderima Brežnjevom i



■ U nekoliko slučajeva su se u Pragu i Bratislavi dogodili incidenti u kojima su zapaljeni sovjetski tenkovi

Kosiginom te s vodstvima istočno-europskih zemalja, no sovjetsko čelništvo nije bilo impresionirano Dubčekovim objašnjanjem novog čehoslovačkog smjera. Moskva je u kasno proljeće 1968. godine počela preko tiska val napada i optužbi čehoslovačkog vodstva, a upozorenja iz Moskve poprimila su konkretniji oblik u ljeto te godine, i to velikim

vojnim manevrima Varšavskog pakta, koji su se dijelom izvodili na čehoslovačkom teritoriju. Sovjetske trupe ostaju na čehoslovačkom teritoriju i nakon završetka manevra.

U pokušaju rješenja krize tijekom srpnja i početkom kolovoza 1968. u slovačkim su gradovima Čierni i Bratislavi održana dva sastanka čehoslovačkog i sovjetskog vodstva uz sudjelovanje predstavnika iz zemalja Varšavskog pakta. Čehoslovačka strana je ponovno istaknula svoju odanost saveznistvu sa Sovjetskim Savezom, kao i nastavak



■ Iako se većina čehoslovačkih građana protivila invaziji, uglavnom su zauzeli pasivan odnos prema snagama Varšavskog pakta

vodeće uloge Komunističke partije u Čehoslovačkoj, a sovjetska strana je pristala povući postrojbe s čehoslovačkog teritorija, čime je privremeno Dubček postigao pobjedu nad Moskvom.

Slom Praškog proljeća

Sljedećih dana su, nakon kratke stanke, obnovljeni napadi Moskve na Čehoslovačku preko medija, a u noći s 20. na 21. kolovoza 1968. oko 600 tisuća sovjetskih, istočnonjemačkih, poljskih, mađarskih i bugarskih vojnika s pet tisuća tenkova počelo je iz više smjerova prelaziti granice Čehoslovačke. Zanimljivo je da je Rumunjska, kojoj je tada na čelu mladi Ceausescu, odbila sudjelovati u invaziji Čehoslovačke. Istodobno s prelaskom granice kopnenih trupa, stotinjak sovjetskih specijalaca u civilnoj odjeći zauzel je prašku zračnu luku. Nakon rasporuđivanja po zgradama u zračnoj lu-

ci, transportni zrakoplovi An-12 dovoze sovjetske zračnodesantne postrojbe i lake tenkove.

Nakon prelaska granice vojne kolone su nastavile bez ikakva organiziranog otpora napredovati prema Pragu i drugim velikim središtima. Suočeno s invazijom, čehoslovačko je vodstvo zapovjedilo svojim oružanim snagama da se ne suprotstavljaju snagama Varšavskog pakta kako bi se izbjeglo krvoproljeće. Jedan od ciljeva invazije prvih sati bila je neutralizacija čehoslovačke vojske, što je ostvareno bez teškoća budući da čehoslovačke postrojbe nisu ni pokušale napustiti vojarne.

Iako se većina čehoslovačkih građana protivila invaziji, uglavnom su zauzeli pasivan odnos prema snagama Varšavskog pakta, a nezadovoljstvo okupacijom većine Čeha i Slovaka manifestiralo se masovnim prosvjedima u više čehoslovačkih gradova te aktivnošću više nezavisnih radiopostaja, koje su emitirale vijesti izvan nadzora sovjetskog propagandnog stroja. Ipak, u nekoliko slučajeva su se u Pragu i Bratislavi dogodili incidenti u kojima su zapaljeni sovjetski tenkovi na što je odgovoren paljbom iz vojnih kolona, pri čemu je sedam ljudi ubijeno a više stotina ranjeno. Do jutra 21. kolovoza sve vitalne točke u zemlji nalazile su se u rukama sovjetske vojske i saveznika iz Varšavskog pakta.

Cijena poraza

Dana 23. kolovoza čehoslovački predsjednik Svoboda odveden je u Moskvu, a sljedećih dana je za njim dopremljen i ostatak čehoslovačkog vodstva na čelu s Dubčekom. U Moskvi su organizirani privredni razgovori sovjetskog i čeho-



■ U invaziji Čehoslovačke sudjelovalo je oko 600 tisuća vojnika Varšavskog pakta

Invazija Čehoslovačke naišla je na osude u inozemstvu, no konkretne pomoći izvana nije bilo. Nazočnost sovjetskih trupa na čehoslovačkom teritoriju pomogla je jačanju tvrdolinijsa u redovima čehoslovačkih komunista

slovačkog vodstva na kojima je čehoslovačko čelnštvo stavljeno pred svršen čin i prisiljeno odustati od pokrenutih reformi te smijeniti najradikalnije članove vlade, a Sovjeti su pristali na povlačenje bugarskih i istočnonjemačkih te mađarskih i poljskih postrojbi. Početkom listopada čehoslovačko vodstvo je bilo prisiljeno potpisati sporazum kojim je Sovjetima zajamčena trajna vojna nazočnost u Čehoslovačkoj. Kako bi se u međunarodnoj javnosti održao privid dogovora dviju suverenih država, a ne diktata jedne države drugoj, sporazum je u ime Sovjetskog Saveza u glavnom čehoslovačkom gradu Pragu potpisao sovjetski premijer Kosigin.

Invazija Čehoslovačke naišla je na osude u inozemstvu, no konkretne pomoći izvana nije bilo. Nazočnost sovjetskih trupa na čehoslovačkom teritoriju pomogla je jačanju tvrdolinijsa u redovima čehoslovačkih komunista te je u travnju 1969. Dubček smijenjen, a na njegovo mjesto dolazi Gustav Husak. Husak je javno raskinuo s Dubčekovim smjerom i najavio vraćanje Čehoslovačke starom političkom kursu na kojem je zemlja ostala do pada Berlinskog zida, a sovjetske postrojbe ostale su stacionirane u Čehoslovačkoj do 1987. godine. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Kazališna predstava za djecu u Domu HV-a

Služba za odnose s javnošću i informiranje u prigodi nadolazećih blagdana organizira u Domu HV-a "Zvonimir" **prigodnu predstavu** za djecu djelatnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH. Predstava pod nazivom **VESELI BOŽIĆ** u izvedbi Kazališne grupe Smjehotiči održat će se **18. prosinca s početkom u 18 sati**.

Predstava u trajanju od 40 min na humorističan način govori o željama djece da iznenade Svetog Nikolu i Djeda Božićnjaka svojim programom, a sastoji se od pjesama, glume i igrokaza te uključuje u svoj program i nazočnu djecu.

Besplatne ulaznice mogu se rezervirati i podići od 13. studenoga, od 10 do 12 sati, u Odjelu za kulturno-društvene djelatnosti, Stančićeva 4/I (soba 109), tel./fax: 68-935.

Misa u kapeli Vojnog ordinarijata

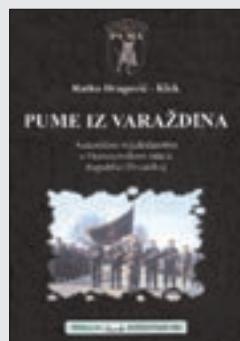
U kapeli Vojnog ordinarijata na Ksaveru u Zagrebu **nedjeljom i blagdanom s početkom u 11 sati** redovito se slavi sveta misa za vjernike Vojne biskupije, a kapela je otvorena i za ostale vjernike.

BIBLIOTEKA

Ratko Dragović - Klek: "Pume iz Varaždina - autentično svjedočanstvo o Domovinskom ratu u Republici Hrvatskoj", Nova knjiga Rast, Zagreb, 2003.

Knjiga "Pume iz Varaždina" četvrta je u nizu autentičnih svjedočanstava Ratka Dragovića - Kleka o Domovinskom ratu, njegovoj i ulozi njegovih suboraca u njemu, a nastala je deset godina nakon ustrojavanja 7. gardijske brigade Pume u Varaždinu. U to su se vrijeme hrvatske oružane snage preustrojavale, legenda postrojba Puma gasila, a njezini pripadnici premještali u druge postrojbe. Klek u ovoj knjizi opisuje na koji je način, kao načelnik stožera te gardijske brigade, pridonio ustrojavanju Pume i stvaranju imidža brigade te gdje je sve ona djelovala do njegovog odlaska, u listopadu 1994. godine. Detaljno, realno i slikovito autor je opisao zbivanja na bojištu i u pozadini, a posebnu je pozornost posvetio opisima suštine i duha borbi na najvišoj taktičkoj razini, na kojoj su se razrađivale dobivene zadaće te planirale i provodile zadaće koje su morali odraditi i na najnižoj taktičkoj razini, u podređenim postrojbama. Kako navodi u predgovoru knjige, autor je nastojao opisati i patnje koje su proživiljavali mještani u tom dijelu Hrvatske, svakodnevno neprijateljsko granatiranje njihovih naselja, polja i prvih položaja te njihove napore da se zajedno s pripadnicima Puma obrane od neprijatelja.

Nikolina PETAN



11. prosinca 1936. Britanski kralj Edward VIII. odrekao se prijestolja

Britanski kralj Edward VIII. 11. prosinca 1936. ušao je u povijest kao prvi engleski vladar u tisućljetnoj tradiciji koji se u svoje i ime svojih nasljednika dobrovoljno odrekao kraljevske titule. Edward je postao kralj 21. siječnja iste te godine, dan nakon smrti kralja Georga V. Još od kraja I. svjetskog rata Edward VIII. bio je jedna od najomiljenijih ličnosti britanske kraljevske obitelji. No, kada je postao kralj i počeo otvoreno iskazivati ljubav prema Wallis Warfield Simpson, Amerikanki koja je u to doba prolazila kroz drugu brakorazvodnu parnicu u životu, nailazi na žestoku kritiku javnog mnijenja. Edward i Wallis upoznali su se početkom 30-ih, a u vrijeme Wallisina razvoda i Edwardova stupanja na prijestolje već su bili praktično nerazdvojni. Velika kritika javnosti uperena protiv Edwardove namjere da se oženi ženom koja je već dva puta bila udana podijelile su britansko društvo na pobornike tradicionalističkog ponašanja kraljevske figure te zagovaratelje Edwardova prava na osobnu ljubavnu sreću i izbor životne suputnice. Na kraju je Edward ipak pod pritiskom abdicirao, što je istu večer parlament ratificirao, a sljedećeg dana novi kralj postao je Edwardov mlađi brat George VI..

15. prosinca 1961. Adolf Eichmann osuđen na smrt

Adolf Eichman je kao vođa Gestapovog odjela zaduženog za rješavanje "židovskog pitanja" između 1942. i 1945. na područjima koja je Njemačka osvojila tijekom II. svjetskog rata organizirao skupljanje i odvođenje Židova u koncentracijske logore. Svojom revnošću i predanošću realizaciji Hitlerovog konačnog rješenja "židovskog pitanja" Eichmann je postao jedan od simbola nacističke okrutnosti pri izvršenju holokausta. Nakon sloma Trećeg Reicha, u proljeće 1945., kao i mnoge druge visoke njemačke dužnosnike uhitili su ga Amerikanci. Prije početka sudjenja u Nürnbergu Eichmann je pobjegao te je s lažnim identitetom stigao u Argentinu, gdje su utočište našli mnogi optuženi za ratne zločine. U Argentini je živio pod lažnim identitetom pa je izraelskim lovцима na zločince trebalo više od deset godina da ga lociraju. U svibnju 1960. kidnapirali su ga nedaleko od Buenos Airesa, odveli u Izrael i izveli pred sud. Eichmann je 15. prosinca 1961. osuđen na smrt zbog genocida i ubojstva milijuna Židova. U svibnju iduće godine je obešen, kremiran, a njegovi ostaci su razasuti u more.

leonriz@net.hr

SLOVO DUHOVNOSTI

Nedjelja, 12. prosinca

Gdje naći radost u današnjem svijetu punom nevolja i žalosti? U sebi, kad nas neprestano prate nevolje života? Gdje da je tražimo i kome da je pružimo? Zašto se uopće radovati? Komu i čemu? Čovjek ih na razne načine pokušava riješiti. Na žalost, neuspješno. Ne traži prave izvore radosti. Zadovoljava se surrogatima. A onda, prije ili kasnije, doživljjava razočaranje. Odolomak iz ovonedjeljnog Evangelja po Mateju ne govori o tome. Govori, u prvom redu, o tome što je Isus odgovorio učenicima Ivana Krstitelja koji ih je poslao, ne zbog sebe nego zbog njih, da ga pitaju: "Jesi li ti Onaj koji ima doći ili drugoga da čekamo?" Isus im iznosi svoja djela, koja svjedoče o njemu, a onda se obraća mnoštvu i govori o Ivanu Krstitelju. Nije on trska koju vjetar ljudstva! Niti je čovjek koji se mekušasto odijeva! Isus preokreće ljudsko pojmovanje o životu. Nije, i ne smije, biti lagodnost, nestalnost i prevrtljivost. Ni onda kada nas zadesi kušnja i zlo. Ispitujući svoj život, moramo priznati da smo često bili trska koju vjetar ljudstva. Kako se lako pokolebamo! Dosta je mala kušnja pa da klonemo. A da ne govorimo o kršćanskim načelima života! Juda je izdao Isusa za trideset srebrnjaka. Bojim se da ga mi izdajemo i za manje...

Željko STIPANOVIĆ



Grčki vojnici i evzoni

Nakon neuspjelog pokušaja ustoličenja barske dinastije na grčko prijestolje, godine 1863. grčkim je kraljem postao danski kraljević koji je uzeo ime George I.

U skladu s tim, vojne su odore u mnogočemu poprimile malo danska obilježja: pripadnici topničkih postrojbi nosili su tamno-plave hlače, a iste su im boje bili i visoki ovratnici, obrubljeni crvenom bojom. Što se topničkih časnika tiče, nosili su kratke kapute s dvostrukim kopčanjem. Takav se stil zadržao sve do izbijanja I. svjetskog rata.

Istodobno, pripadnici inženjerijskih postrojbi, za razliku od topnika, na svojim su kaputima imali grimizne ovratnike obrubljene

istom bojom, a različite su im bile i boje ukrasa na kokardi, odnosno, na kapama. Konjaništvo je nosilo zelene husarske odore s bijelim dodacima, a ovratnici su im bili grimizne boje, baš kao i orukavlje.

Posve drukčije od pripadnika rođova regularne vojske, pripadnici kraljevske garde, tzv. evzoni, nosili su (i još uvijek nose) posve drukčije odore. I dandanas jedna od turističkih atrakcija Atene su evzoni koji stražare ispred groba neznana junaka podno zgrade parlamenta (bivše kraljevske palače) na jednom od dva glavna atenska trga - Sintagmi (= Trg ustava). Znatiželjnici fotografiraju stasite mladiće u kratkim suknjicama zvanim fustanella koje kao da su preuzete iz narodne nošnje naših cura s otoka Suska, u

"štramplicama" i u paručama s velikim "cofom". Unatoč tim dodacima, turski je utjecaj više nego očit.

Kao vojnu postrojbu evzone je utemeljio već spomenuti George I. Narodnoj nošnji koju nose valja pridodati i kratki kaputić s ukrasnim vezom u crnoj boji. Dakako, baš kao i pripadnici švicarske garde u Vatikanu, kad nisu na paradi i ne čuvaju stržu ispred parlamenta, kao radnu odjeću nose slične dijelove, ali u zagasito plavoj boji. Plava je, uz bijelu, i inače zaštitna i tipična grčka boja, ponajčešće u sprezi sa simbolima koji označavaju sv. Jurja - njihova sveca zaštitnika.

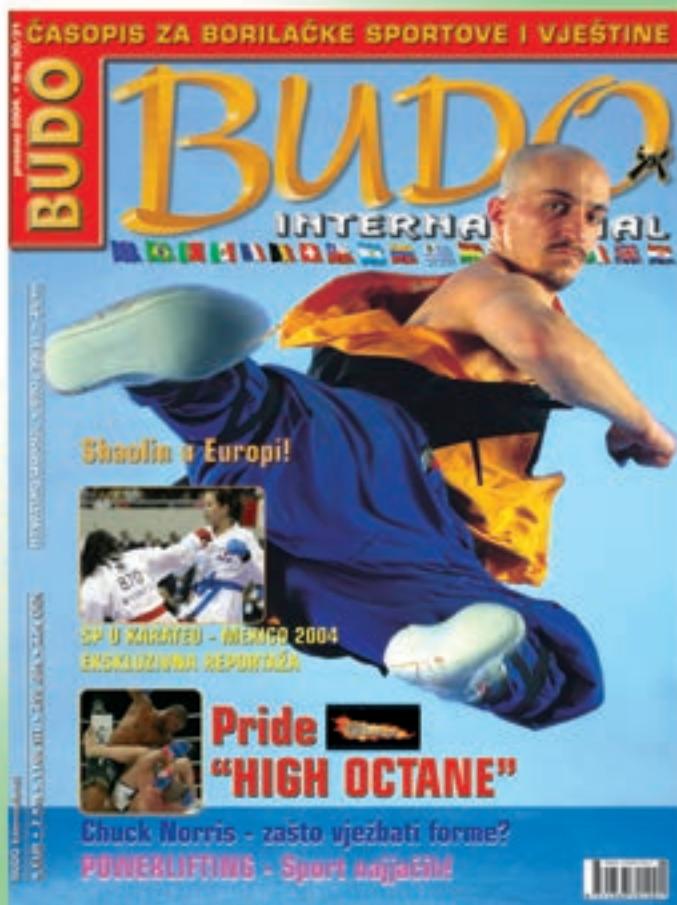
Jurica MILETIĆ

BUDO INTERNACIONAL

mjesecnik za borilačke sportove i vještine



www.budo-internacional.hr



HRVATSKI VOJNIK



www.hrvatski-vojnik.hr